

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal Zalaegerszeg
(Széchenyi-tér).

ZALAMEGYE

Hirdetések:

= díjszabás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Telefon szám 76.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Wlassics Gyula

a nemzeti feladatokról.

Városunk nagy szülötte: Wlassics Gyula v. b. t. t., a m. kir. közigazgatási bíróság elnöke írta a „Zalamegye” számára az alábbi magasan szárnyaló közleményt, melyből nemcsak a szülőföld iránti meleg szeretet ragyog, hanem a nagylátású államférfi körvonalozza benne a magyarság kulturfeladatait.

Budapest, december 20.

A szerkesztő ur néhány sor írására szólít fel a szülőföldem lapja számára és bocsánatot kér, hogy oly közeli határnapot tűzött ki.

Lenne ez a határnap még közelebbi, lennék még több munkával elhalmozva, mint amelyre különféle kötelelességeim szólítanak, készséges örömmel teljesítené kívánságát. Igen, a legkészségesebb örömmel! — mert szeretem szülőföldemet, ragaszkodom hozzá kiolthatlan beusósággal, igaz hűséggel. Legélénkebb hála is kötelez szülőföldem iránt. Zalaegerszeg nehéz küzdelmes napokban, midőn a politikai harcok első csatásoraiban állottam és a politikai szenvedélyek árja csapongott, — megemlékezett a szülőföld meleg kebléről régen kibocsátott küzdő fiáról és lelkesítve buzdított, hogy csak folytassam a megkezdett munkát és előlegezte azt a nagy kitüntetést, hogy emlékéit őrzi annak a háznak, melyben születtem. Egész életemen át éreztem és érzem, hogy ez a kitüntetés komoly férfut mire kötelez. Kötelez mindenekelőtt arra, hogy ahova a gondviselés állit; ott az egész ember egyéniségével munkáljam a reám bízott kötelelességi kört. Munkáljam úgy, hogy ennek egyetlen mozzanatában se feledkezzem meg arról, hogy a közügyek terén embertársaimnak a mindnyájunk érdekének kell szolgálatot teljesítenem. Munkáljam nagy és kis kötelelességeimet egyenlő kitartással és lelkem egész függetlenségét, meggyőződésemet szilárdságát vigyem be a munkába.

Nálunk különben is a kötelelességteljesítést félvállról vesszük. Kötelelességeink között szeretünk különböztetni. Különösen a dicsőséggel járó és nem járó kötelelességek között is. Ahol a kötelelességteljesítése útján nem terem dicsőség, nem ragyog hírnév, ahol csak lelkiismeretünkben és emberi erényünkben találhatjuk megnyugvásunkat: oda nem tódul a kapaszkodó sereg. Ellenben ott, ahol a hír, a dicsőség és a tömegek éljenzése és tapsa,

vagy a felsőhatalmak kegye lebeg a kötelelességteljesítés útján; ott rajzik a tábor.

Ezt hívják minálunk practikus világnézletnek — pedig csak hiúság és emberi gyarlóság. Ahol komolyan fáradni, kitartóan dolgozni kell: ott hamar elcsüggedünk — de ahol a dicsőség szele dagasztja vitorláinkat és ahol könnyen lehet még fölfelé is evezni, ott merész álmokkal röpitjük kisdud sajkánkat, nem egyszer kidobva ebből a feszélyező terheket a férfias akaratot, az erős gerincet, a szilárd meggyőződést.

Sokkal komolyabb időket élünk, sokkal nagyobb nemzetközi veszélyek tornyosulnak körülöttünk, hogysem hibáinkat tovább legyezgessük. Van a magyar fajnak elég erénye és jó tulajdonsága arra, hogy kishitűek ne legyünk — de kell bírunk azzal a meglátással is, — hogy nem szabad a nemzetet merész álmokba ringatni. Ep úgy nem szabad a veszélyektől megijedni, mint azokkal vakmerően szembeállani. Nincs más védekezés, mint a legbelterjesebb, becsületes munka, a legkitartóbb erőgyűjtés. Oly szellemi és anyagi erőre kell szert tennünk, mely önmagunkban bírja forrását. Emelni kell a magyarság gazdasági és szellemi kultúráját és ezért meg kell tanulnunk dolgozni, megfeszíteni minden erőket az országra áldást hozó zajtalan munkában.

Bármennyire szétágazunk is azoknak a politikai eszközöknek a megválasztásában, melyekkel hazánk javát kívánjuk szolgálni, bármennyire tudjuk egymást néha túlzottan gyűlölve gyengíteni: keresnünk kell abban a nagy célban a magyar nemzeti állam fentartásában a mindeneket, még a legellentétebb politikai áramlatokat is összeforrasztó kapcsolatot.

A cultura munkájának útján mindnyájan kezdet foghatunk. Fajunk biztosításának legbiztosabb eszköze a magyarság műveltségi fajsúlyának a felemelése. A magyar állam jellegét kitevő magyar fajnép jövője és így a magyar nemzeti állam léte függ ettől. Semmi más turulmadárral ne ámítsuk magunkat. Szükségünk van szövetségekre, szükségünk van más államok barátságára, de amely nemzet kulturális értékével nem tud az emberiség nagy érdekeinek szolgálatot tenni: az nem képes a világ államai között megállani, az elveszti nemzeti létét és a nemzettel összeforrott állami önállóságát. Mindezt

azonban nemcsak szavalni kell. Nemcsak egy-egy culturalis intézmény ünnepi megnyitására, vagy a zajos fehér asztaloknál kell a szólamok lángjánál szalmatüzet gyújtani, de tettekkel kell váltani az ezekhez a szólamokhoz fűzött egész gondolatkört. Ma, ha nem tévedek, a nemzetiségek tágabb érvényesülhetésének biztosítása jegyében indul a magyar nemzeti-ségi politika. Mily keretekben, azt ma még nem tudjuk, de azt már bizonyosra vehetjük, hogy a nemzetiségek nagyon gyorsan bekövetkező időben a mainál nemcsak nagyobb politikai erőhöz jutnak, de úgy a szellemi, mint az anyagi kultúra terén is a mainál fokozottabb erősödést érnek el. A nemzet és állam kapcsolatát ma a magyar népfaj hordozza. A magyar népfajban volt és van az államalkotó és fentartó erő. A magyar népfaj assimiláló ereje évszázados fejlődésünkön át nagy eredményeket is ért el. Még a XVIII. század végén 2,322.000 magyarral szemben 5,681.000 nem magyart mutat ki az 1787-iki népszámlálás. A XIX. század elején a népességnek nem is egész 1/3-ad része volt magyar. Az abszolutizmus idejében 1850-ben már ötmillió magyar volt és hatmillió nem magyar. Ma már jóval meghaladjuk az abszolút többséget. Azonban ennek a nagy beolvadástól való dacára ma már tisztán látható, hogy a nemzetiségek erősebb érvényesülése mellett a beolvadási folyamat a minimumra szállt le. Én mindig elhibázott politikának tartottam azt, mely ölbetett kezekkel azt hirdette, hogy nekünk csak nyugodtan várni kell a beolvadás aranykorát. Ezért midőn a közoktatási politika felelős vezetője voltam, én a rendelkezésemre álló, akkor még igen csekély összeget nem arra fordítottam, hogy az állami népiskolákat tiszta nemzetiségi vidékekre helyezzem. Ezt nem tartottam az assimiláló politika helyes útjának. Ellenben arra helyeztem a fősúlyt, hogy a rendelkezésre álló erővel a magyar népfajt kulturailag és a kulturán át gazdaságilag erősítsem, mert a magyar állam nemzeti exponensének a többi népfaj kulturája fölött magasan kiemelkedő kulturális fajsúllyal kell bírnia. Azt azonban nyiltan az ország színe előtt nem egyszer hirdettem, hogy a kulturailag és gazdaságilag erős magyar népfaj expansiv erejének nagy hatást tulajdonítok. Egy nemzetiség se veheti rossz néven, mert a nemzetiségeknek is érdeke a magyarság fokozott erősítése. Nekik is meg kell érteniök, hogy itt a Duna völgyében ennek az államnak az egységes politikai nemzeti lét karakterét csak a magyar adhatja meg. Ha ez a nemzeti lét nem lesz magyar — akkor nem lesz itt saját individualitással bíró nemzeti lét,

nemzeti lét nélkül pedig hiányzik az állami lét alapja. Minden arra int bennünket, hogy a hazában lakó nemzetiségekkel a magyar nemzeti állam sérthetlenségének biztosítása mellett keressük a békés együttműködés lehetőségét. De ha ennek feltétele éppen az, hogy a nemzetiségek tágabb érvényesülhetése biztosítva legyen: akkor kétszeres kötelessége a magyar állam politikai vezetőinek, hogy a magyar népfaj kulturális és gazdasági fejlődését a leghatásosabban előmozdítsák. De legyen ez az állami támogatás bármily erőteljes: ez eredménytelen marad, ha a magyar népfaj kulturális supremáciájának nagy érdekeit az egész magyar társadalom becsületes és kitartó munkával nem szolgálja. Bátran, határozottan, tétovázást nem ismerve, kell minden magyar kormánypolitikának az egységes nemzeti állam célját szolgálni és gondoskodnia kell azon intézmények megteremtéséről, melyek megkönnyítik a magyar népfaj kiművelését. De ép oly odaadással, mondhatnám apostoli buzgósággal kell minden gondolkodó magyar embernek hirdetni és tetté váltani az ígét, hogy a magyarságnak nem szabad összetett kezekkel mindent az államtól várni, de ki kell állani a komoly, kitartó, ernyedetlen munkára, mert minden kiművelt magyar emberfőre szükség van. Nagy feladat vár itt a hivatalos politikára oly megyében, mint a mi vármegyénk, mely a nyugat határán áll. De nagy feladat vár a megyei társadalomra is, melyet a megye nagy tradíciói nagy tettekre buzdíthatnak. Elmélkedjünk a szent ünnepeken hazánk jövőjéről. Gondoljuk végig a nemzet történelmét. Merüljünk ebből erőt a jövő nagy küzdelmeire. Keressük mindnyájan azt, ami minket összetart. A politikai „egy akol és egy pásztor“ elérhetlen és nem is kívánatos közéleti állapot, de a politikában is kerüljük a gyűlölködő fanatizmust, ne vigyük a magyar társadalmi életbe át a pártpolitika bomlasztó üszkét. Találkozunk valamennyien az államfenn-

tartó erő nagy munkájában — a nemzeti cultura erősítésében. Mindenki a maga körében teljesítse kötelességét és ne felejtse el soha, hogy itt a mai földrajzi helyzetünkben a sok nemzetiség között, körülvéve a szláv gyűrűtől, csak az tart-hat fenn bennünket, ha a magyar nemzeti állam oly értéket képvisel Európa nemzeti államai sorában, mely az emberiségre nézve is fontos feladatot tud betölteni.

Az emberiségre nézve fontos feladatokat teljesítettünk a multban is és azért annyi külellenség és annyi belső viszály után egy összeforrott a magyar népfajjal a magyar nemzeti állam létele, hogy ezt az aranyzálat csak saját bűnünk, saját mulasztásunk tépheti szét. Isten óvjon ettől!

Wlassics Gyula.

Harminc év a vármegye szolgálatában.

Árvey Lajos alispán jubileuma.

Jubileum készül a vármegye házában. Csendben készülnek rá, úgyhogy lopva kellett megtudnunk azt is, hogy Árvey Lajos alispán jubileumára készülnek. A jubileum tulajdonképeni határideje már el is múlt: e hóap 15-én múlt harminc éve, hogy Árvey Lajos köz- és váltó-ügyvéd, mint megválasztott tiszti ügyész, a vármegye szolgálatába lépett. Már azelőtt is, 1877-től nem szorosán vett tisztviseelője volt vármegyéjének, mint tb. t. ügyész. Tényleges szolgálati ideje azonban ettől a naptól kezdődik. 1894-ben főjegyző, 1906-ban pedig már mint alispán került a Jzalai törvényhatóság élére, melyről országgyűlésre az a vélemény, hogy a legjobban közigazgatott vármegyék egyike. Azóta vaskézrel fogja a megye kormányzatának gyepőjét, törhetetlen energiával vezeti annak közigazgatását a példanélküli való szívóssággal ügyel annak dolgaira.

Harminc év... Csodálatosan nagy idő... Ha valaki ma Árvey alispánt egy hétköznapon, hivatalos elfoglaltsága közepett megfigyeli, egy fiatal tisztviseelő fiatal, rugékonny ambícióját

látja s aligha hinné el, hogy ez a markáns arcu férfi, ki pontosabban megtartja a hivatalos órákat, mint a legszorgalmasabb dijak, — senki sem hinné el, hogy Árvey Lajos immáron harminc éve szolgálja szülővármegyéjét. S tényleg, szinte meglepetést keltett azok között, kik a készülő jubileumról hallottak, hogy valóban harminc évet kell jubilálni.

S most — talán először — komolyan és benső tartalommal fogják ünnepegni Árvey Lajost, kinél talán nem is sablonos szerénykedés az ünneplés ellen való tiltakozás, hanem veleszületett pedantéria.

A készülő ünneplésből nekünk is részt kell kérnünk s bizonyára első vagyunk, kik az ünneplés igazi, meleg ünneplésnek szánjuk. Tesszük ezt annak tudatában, hogy első voltunk mindig ellenkező véleményünk nyilvánításában, de ugyancsak mindig első annak megállapításában is, hogy a vármegye közigazgatásának vezetését hivatottabb kezekben nem tudnók elképzelni. Akarjuk, hogy ez a jubileum a vármegye ünnepe legyen, egy vármegye tegyen biznyságot annak a harminc évnek jelentőségéről, mely alatt Árvey Lajos beírta nevét a vármegye történetébe. Mert tényleg beírta.

Emberék vagyunk. Emberről szól irásunk. Emberi tényeket konstatálunk. Árvey Lajos különleges, karakterisztikus egyéniség, nem mindennapi energia halmazata, nem közönséges szívós akaraterő megtestesülése. Mindehhez pedig sablonokon keresztül találni meg az eredményes érvényesülést: ez maga is magva az eikerületlen összeütközésnek. Ez az oka annak, hogy Árvey Lajos alispán markáns egyénisége nem mindenki előtt rokonszenves. Mégis most, az eredmények esengő aranyára váltott munka után, nem hiszük, hogy bárkiben is meg ne esendülne az önkéntelen elismerés hangja, hogy a vármegye közéletének szerepvivői közül bárki is elmaradna onnan, ahol Árvey Lajos érdemeit egyakarattal kell ünnepegni.

A vármegye ünnepeinek szánjuk ezt a napot s nem kételkedünk abban, hogy az is lesz.

Árvey Lajos alispán pedig a harminc év után — tudjuk — ott kezd, ahol harmincévnek előtte s folytatja ott, ahol el sem hagyta: a vármegye érdekében való intenzív munkánál. Ez az ő elme s biztosan tudjuk, hogy még egy jubileum sem tudja őt abból kizökkenteni.

Magáról az ünnepről nem tudunk semmit. A legmesszebb menő titokzatossággal készíti elő egy bizottság, mely nem tartja a megye ünneplését nyilvánosság elé valónak, bizonyára nem ismervén pl. azt az országos sajtó akciót, mely

Ahasver karácsonya.

Mint végtelen, tengersík rónaságon
Magasló vándorszékla áll magában,
Melyet a kinban vívódó teremtés
Zordon hatalmai sodortak egykor
Észak honából, társai köréből,
A messze Délre, törpe pusztaságba,
S mely ott maradt a rémes ősidőknek
Rüdeg, titokzatos emlékeképpen:
— Ugy áll Ahasvér a boltíves egyház
Imádkozó népsége közepett.

A teste még nem görnyedt gyöngye vázá,
Két ezredév se rokkantotta meg;
Sötét hajában nem ütött tanyát
Az akkor hófehér hollója még;
Csupán a szeme vén; égő szemében
Két ezredévnek szenvedése, kinja
Reszket béklyózza fásult dermedésbe,
S fölöddő könnyet hasztalan remélve...
Hogy a templomba vajj' miért vetődött,
Nem tudja már... Sok száz álmatlan éjtől
Sivár agya bús kábulásba szédült,
S valami gyötrő érzés vitte, vonta...
S egy zugban, egy márványoszlop tövében,

— Az alja hófehér, a törzse ében —
Meghuzódott, mint árnyék a falon,
Körülnéz lassan és álméllkodással:
Éjfélre cammogó, öreg időben,
— Sápadtan kérdi — mért tele a templom?
S miként halottak napján sírokon
A mécslámgok kigyúlnak — benne is,
Ki eltemetett már két ezredévet,
Emlékek halvány fénye kezd derengni...
... Ez a nagy éj, mely áldást hozott
Minden embernek, neki volt csak átok.
Ez a nagy éj, emlékszik, tudja már,
A fényes éj, melyen megszületett,
Kinek nevét nem ejtheti ki ajka;
Ez a nagy éj, a szent Karácsony éje!
Est dörgi most fülébe a harangok
Éjfél elkövető, öblös szava.
Az orgona ezt búgja most feléje,
Est a hívőknek ájtatos fohásza
S a misemondó vén pap szózata.
S amint maga elé tekint meredten,
A lelke tenger vadtól visszaretten.
A multból újra átál egy órát;
Mi régi emlék, most jelenre válva
Körötte él, hullámszik hangot ad:
... Igen... megint az országúton áll,

Virágos ablak háza előtt.

Dühös poroszlok hurcolják el éppen
A szenvedők koronátlan királyát,
Szörnyü kereszt roskasztja gyöngye vállát.
— Ember, házad előtt engedj pihennem,
Egy percre csak — esdett a szenvedő;
És ő, Ahasvér, ezt a percet is
Fukar-irigyen, kéjjel megtagadta,
Hiába kérte ifju felesége:
— Ne légy kegyetlen az emberfiához,
Ki irgalmas volt hozzám, megbocsátván
A vétket, amit egykor elkövettem,
Egy mámoros órában... ellened... —
Hiába könyörgött kicsiny fia:
— Atyám, édes atyám, ne haragudjál
A szép, szelíd emberre, aki engem
Magához hívott, édes, jó szavakkal!
Miért nem hallgatott esdő szavukra?
Nem érte volna szörnyü büntetése,
Nem görnyedezne örök életének
Gonosz, megváltatlan átkát viselve,
Mig boldog felesége és fia
Áldott, csöndes sirjukban rég pihennek...
Miért nem alhatik békén velük
A bár rögs, de édes síri ágyban?
Vagy mért nem társai a bujdosásban

Kiss József jubileumát hónapokkal megelőzte. Az egész titkos előkészület inkább bankócsinálásra, minsem egy nyilvános jubileumi ünnep rendezésére enged következtetni.

Reméljük, jövő héten az ünnepség programjáról részletes értesítést hozhatunk.

Négy nagy terv.

Hatvan új lakóház. — Az egerszegi vicinális elsőrangúsítása. — Városi bérházak építése. — Gyűjtőfogház Zalaegezszen.

A városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton és folytatólag hétfőn délután rendkívül városi közgyűlést tartott Zalaegezszen Udvardy Vince városi képviselő. A közgyűlésen megjelent azonkívül Zalaegezszen városának még mintegy nyolcvan képviselőtestületi tagja. A közgyűlés elnöke csodálatosképpen nem Udvardy Vince volt, hanem Korbai Károly polgármester, aki azonban ezért több ízben bocsánatot is kért. Egyébként soha életemben nem láttam mulatságosabb előadást, mint Zalaegezszen városának ezen, általam először végigfigyelt közgyűlését. Pedig voltam már a parlament legviharosabb napjainak a szemlélője, voltam vagy hat vármegyei közgyűlésen, körülbelül ugyanannyi r. t. városán is, de ennyire nyakló nélkül még nem láttam tombolni a demagógiát, mint a két délután alatt Zalaegezszen. Mindig azt hittem, hogy csak rossz tréfa az, mikor mondták, hogy Zalaegezszen városi közgyűlése termében hosszú idő óta nem folyt komoly tárgyalás, csak személyeskedő hecc, melynek posványában elvész minden fontos közügy értéke. Most számon és bánom minden kértkezőmet, mert a nagyra hivatott város szép fejlődésébe vetett egész bitem szomorú pusztulásával győződtem meg a hírek valóságáról. Szomorú dolog, hogy egyetlen ember makacs szereplési vágya egy város közéletét odaig súlyosbíthatja, hogy annak közgyűléseire olyanfajta szórakozás előkészületével mennek a bizottsági tagok, mintha csak valami érdekes kakasviadal színhelye felé tartanának. Hogy mit szenved ilyen körülmények között a valódi közérdek, azt egyetlen komolyan gondolkodni tudó embernek sem kell hosszan magyarázni.

*Az édes asszony és a drága gyermek?
Nem, nem, ily átkot nem szórhat rájuk!
De csak egy percre bár láthatná őket!
Hisz annyi perce lesz még életének,
Egyetlenegy boldog miért ne legyen?
Sohsem?*

*És száz könyv üzi-hajtja egymást
Vad vágytól tágranyilott nagy szemében;
S zokogni kezd, két ezred gyásza, kinja
Sikolt valója mélyiből az éghez.
Sohsem? Sohsem?*

*— S kongó-bongó harangok,
A zúgva búgó orgona s a hívők
S a misemondó vén pap szózatának
Kavargó morajából im kihallik
Egy hang, mely lágyan cseng, mint vert arany;
Jól ösmeri, hiszen hozzá esengett
Egy percnyi pihenésért hajdanán.
— Az éj, amelyen én a földre szálltam,
Boldogtalan kinszenvedőt ne lásson,
Húv vágyak bőségszavát ne hallja:
Örök-időknek e béke-szigetén
Egy pillanatra te is megpihensz!*

S hogy föltekint Ahasvér megremegve,

Szomorúan jellemző erre a közgyűlésre, hogy egy aránylag egészen rövid tárgysorozathoz egyetlen egy ember huszonháromszor szólalhatson fel, s e felszólalások között egyetlen egy mondat ne akadjon, mely csak egy személyi értékű ötlettel gazdagítaná ezt a sivar tanácskozást.

Nem értjük Udvardy Vince városi képviselőt, kinek igazán csak a nagy ráéréssel tudjuk megmagyarázni e rettenetes buzgóságát, mellyel oly pompásan megtudja akasztani a városi képviselőtestület igazán nagyobbra hivatott egész működését. Ugy hallom, ő nyugalomban van. Hát ezt nevezi ő nyugalomnak? Valóban más érdemelne az a szűgynehány ember, akik Zalaegezszen városi képviselőtestületét alkotják, mint amiben Udvardy Vince szóadatáival őket minden lehető alkalommal részesíti. Hát valóban a végletekig el kell tűrni egy városi képviselőtestületének, hogy egyetlen ember szereplési viselkedése lehetetlenné tegye a városi közgyűlés legfontosabb szervének, a közgyűlésnek normális funkcionálását. Bámulatosan türelmes polgármestere van Zalaegezszennek!

A minapi közgyűlésről szóló tudósításunk — akárki hiszi vagy nem hiszi, — körülbelül már be is fejezhetnénk. Udvardy Vince huszonháromszor felszólt. Puktum. Ennyi történt; a többitől alig tud valaki. Pedig igazán érdemes dolgokról is lehetett volna több szó ezen a városi közgyűlésen. Így többek között arról a négy nagyszabású ötletéről, amik Korbai Károly dr. polgármester indítványaként szerepeltek a tárgysorozatban.

Az első ezek közül a következő: A közel jövőben Zalaegezszen város vasuti állomása akkora személyzettel fog bővülni, hogy ezek részére mintegy hatvan új lakóház lenne szükséges. Ezek megépítésére hívta fel a vasutársaság a várost. A közgyűlésen az az általános vélemény alakult ki, hogy a város semmi ilyen terhes feladatot nem vállalhat, ellenben a tanács illetve a polgármester lépjen érintkezésbe a Dunántúli helyiérdekű vasutársasággal és a Máv. szombathelyi üzletigazgatóságával s ott végezze el az avégből szükséges tárgyalásokat, hogy a vasut építse meg alkalmazottainak házáit, amihez majd Egerszeg város a legmesszebb menő támogatást fogja nyújtani.

A polgármester rámutatott ezután azokra a nevezetes közgazdasági és hadászati okokra, melyek igen kiállításossá tennék Zalaegezszennek oly irányú akcióját, hogy a várost érintő boba — esaktornyai vicinális vasut fővonallá legyen átépítve. Közölte a polgármester a közgyűléssel, hogy erre nézve már alapos és igen kedvező információk vannak és ahhoz már sipeki Balás főispán is legmesszebb menő támogatását he-

*Valami rőt fény csap belé szemébe.
... Ott a fülkében térdepel egy asszony,
Hozzásimul egy édes kicsi gyermek...
A sír megnyílik? Élnek a halottak?
Káprázatos valóra vált csoda?
Tündéri látomás az ég hegyéből?
Mit kérdené, hogyan? Mit bánja, mi?
De vére forr, mint hab örvénytorokban
S a vad öröm bomló agyába mar...
E haj, ez arc, e váll, e gyöngye termet,
Ily asszony egy volt csak a nagy világon!
Ily nedves szemmel, reszkető ajakkal
E földön csak egy kis fiú mosolygott:
Ahasvér asszonya és gyermeke!
S feléjük indul, alig bírja lába,
Rájuk hajol végtelen epedéssel,
S hallgatja, hallja lázas reszketéssel,
Hogy mit gügyög az asszony a gyerekeknek:
— Fiam, egyetlenem, én drágaságom,
Szivem, csak kérd Jézuskát, hozza vissza
Apádat... —*

*Hosszú zokogásba fúl
Vágyból fakadt, kinba haló szava.
Ahasvér lelke reszket:
— Itt vagyok,
Megjöttem, itt vagyok, ne sirjatok! —*

lyezte kilátásba. E pontnál is úgy határozta, hogy a tanács legjobb belátása szerint járjon el.

Semmiel sincs mögötte fontosság tekintetében e kettőnek a harmadik jeles indítvány, amit Zalaegezszen városnak irigylésre méltóan invenziós polgármestere a minapi közgyűlésnek tett. Mindenki előtt ismeretes az egerszegi nagy lakásinség, aminek az intézményes várost anyagiakban igen erősen érintő egyik következménye az, hogy Zalaegezszen város emiatt évente sok ezer koronát kénytelen a huszárság tisztjeinek lakbérkülönbözete címén kifizetni. Részint az általános lakásinség enyhítését, de még inkább ez évről-évre ismétlődő katonai lakbér ráfizetések megszüntetését célozza tehát az az indítvány, amit a polgármester városi bérházak építése tárgyában tett a közgyűlésnek. Mint Egerszen minden egészséges gondolatnak, épügy ennek az ötletnek is voltak ellenzői a közgyűlésen, de annak többsége mégis azzal bizta meg a tanácsot és a polgármestert, hogy részletesen kidolgozott javaslatot hozzanak a közgyűlés elé s azt majd érdemlegesen fogják tárgyalni.

Követte ezt a negyedik polgármesteri indítvány, mely városgazdasági szempontból szintén elsőrendű jelentőséggel bír Zalaegezszen városára nézve. Egy múlt évi törvény rendel el, hogy a csavargás miatt elítéltek részére az országban több centrális gyűjtőfogházat és dologházat kell az igazságügyi kormányzatnak építenie. Korbay Károly polgármester igen helyes érzékkel Zalaegezszen kiválsóan alkalmasnak tartja arra, hogy a Dunántúlon elítelt csavargók központi gyűjtőfogháza és dologháza itt helyeztessék el. Zalaegezszen nemcsak geometrikusan központi elhelyezése predestinálja erre nézve, de még inkább az a körülmény, hogy bővelkedik olyan városi ingatlanokban, melyek a fogház lakóinak mezőgazdasági foglalkozással való ellátását lehetővé teszik. A városi szőlőtelepet tartja erre alkalmas helynek, ahol a kormány annyival is könnyebben megépítheti a tervezett fogházat, mert ehhez a város saját téglagyára révén az anyagszállításához nagy előnyöket nyújthat. A városi lakosság közéletmezesének okvetlen várható olcsóbbodása lenne a közvetlen nagy eredménye, ha sikerülne Zalaegezszennek ezt az állami intézetet elnyernie. — A közgyűlés csodálatosképpen, minden zavaró ellenvetés nélkül felfogta ez indítvány nagy jelentőségét és azt az utasítást adta a városi tanácsnak, hogy a gyűjtőfogház iránt sürgősen adjon be kérvényt az igazságügyminiszterhez.

A közgyűlés további részében elfogadta Gombás István indítványát, hogy a kölcsönadott városi árvapénzek kamatlábát 4 $\frac{1}{2}$ -ről 5 $\frac{1}{2}$ %-ra emeljék fel. Továbbá elhatározta, hogy a közvágóhid újjaépítésére (ami a törvény szerint f.

*Kiáltaná, de valami ígéret,
Mint tömlőtartó örködik az ajkán,
Hogy nem nyílhat egy árva szóra sem.
Csak sírni tud, s a könnye hangtalan
És gyötrelmének búgó jajja nincsen.
De jobbja áldón éri a fucska
Sötét fejét, hogy lassan simogassa,
A balja meg, édes társat keresve,
Belésimul az asszony lágy kezébe...
S jaj, alig, hogy keze hozzájuk ér,
Orvul reátör a sivar valóság
S durván letépi könnyező szeméről
A káprázatok égi fátyolát,
Melyet egy röpke percre ráborított
Karácsony éjén Jézus irlalomból...*

*Előtte térdepel egy gyászos asszony,
— Nem az ő asszonya s nem érte sír —
Aki álmélkodón gondolja, vajjon
Ki lehet e jószívű idegen?
S hozzásimul egy édes, kicsi gyermek,
— Jézuskához nem érte küld imát —
Aki anyjától félve kérdezi:
Anyácskám, édes, miért sír ez az ember?*

Szilágyi Géza.

hó 31-ig lett volna esedékes) két évi halasztást kérnek a minisztertől, amihez a magunk megjegyzése csak annyi, hogy kár a vágóhid építését húzni-halasztani, mert annak okvetlen várható jövődelmei fölösen fedeznék az építési költségek amortizációját. — A fehéreképi vendéglőt a városi közgyűlés 1914 január 1-től kezdődőleg 6 évre 3500 korona évi bérösszegért Petánovics Károly és neje novai vendéglőknek adta bérbe. Minthogy az ott lévő istállókat a város saját gazdasági céljaira akarja felhasználni a közgyűlés a fehéreképi vendéglőt telkén új istálló építésére és belső átalakításokra 10 ezer koronát szavazott meg, amit a városi szegényalaptól vesznek kölcsön és azt öt év alatt fogják visszafizetni.

A polgármester fentebb vázolt négy nagyszabású ötletének legalaposabb ismertetésével következő lapszámunkban fogunk foglalkozni. (6.)

Jegyzetek.

*

Uj vasuti terv

foglalkoztatta a vármegye legutóbbi közgyűlését: Sopronvármegye Átirata Északmagyarország—Fiume vasuti összeköttetése tárgyában.

A határozat rövid volt: irattárba tétetik. Az indoklás szintén nem volt hosszú, bár okos vala: a terv nem felel meg Zalamegye érdekeinek. Ez igaz. De ebből nem következik, hogy ezért az irattár poros polcaira kerüljön.

Szerintünk sokkal okosabb lett volna, ha a megyebizottság épen azért, mert a terv nem felel meg Zalavármegye érdekeinek: komolyan foglalkozik vele, a rossz helyett jót állít össze, s megfelelő helyen azt figyelembe ajánlja.

Ez nem történt meg.

Az igaz hogy csak nyolcan voltak a közgyűlésen, de a nyolc közül szabad lett volna valakinek akadni, aki ha egyebet nem, a Zalamegye bármelyik cikkét előveszi az utolsó tíz évfolyamból, egyet, olyat a sok közül, mely a vármegye és Zalaegerszeg város vasuti politikájának gerincévé épen a celledömök—Zalaegerszeg—csáktornyai vicinális kiépítésében látja az egyetlen megoldását a második fumei fővonalnak.

Csak egy ilyen cikket kellett volna felolvasni s a nyolcak bizonyára belátták volna, hogy a vármegye nagy érdekei nem az irattár töltelékéül kezelendők. Példát vehettek volna épen Sopronvármegyétől, hogy ilyen nagyfontosságú, közérdekű dolgokban kötelessége még nyolc embernek is, ha már közgyűlésnek nevezik — igazán a megye érdekeit portálni.

Talán elő lehetne még ásni ezt az aktát a poros irattárból? . . .

Ha majd nem lesz fagy,

ismét sárban kell járunk. Nyakig érő sárban tavasszal és ősszel, fülleg érő porban a meleg nyáron. Így télen ennek is eszünkbe kell jutni, mert most lenne az ideje, hogy megelőzzük a sárát és a port.

A vármegye a tavasszal megépített a következőből a Kossuth-utca, Szécheny-tér, Kazincytér, Rákóczy- és Olai-utca kocsitűt. A legutóbbi közgyűlés a tervezett kiskő-burkolat mellett az aszfalt-burkolat eszméje elől sem zárkózott el. Az aszfalt tényleg olcsóbb, higiénikusabb, tisztábban tartható. Talán ez volna a legideálisabb burkolat, mert még karban tartása is előnyösen elintézhető.

Hanem . . . S itt van a nagy »de« . . . A városra még ez az uttest burkolat semmit sem jelent. Az utcák két oldalán ott marad a feneketlen sártenger, vagy porsivatag, aszerint: milyen idő van. Sőt fokozódik, mert a kocsisok inkább hejtanak a puha földön, mint a kemény, esetleg sikos, burkolt uttesten. Nem lehetne-e a nagyarányú utépítés mellett az egész utca burkolására most kedvező módot nyerni a városnak?

Tudjuk, átérezzük az ellenvetés súlyát: nincs pénz. De van egészségtelen utca, por, sár, miazmás levegő, van beteg ember, vannak nagy célok, nemes intenciók. Vajjon ezek nem nyomnak-e annyit a latban, mint a pénztelenség?

A kérdés másik része szintén közelről érdekel bennünket, szegény sárban tiprókat. A város

járdaszabályrendelete, melynek értelmében minden uton kell járdának lennie, végrehajtható. Miért nem interpellálják meg a polgármestert ennek végrehajtása tárgyában. Ez is van olyan fontos kérdés mint az óvoda ajtajainak bemázolása . . .

Persze így télen nehéz dolog ilyen dolgoknak a fészegtetése. S különben ezek a kérdések is messze vannak a megoldástól. Talán csak akkor kerül rájuk a sor majd, ha — fagy.

*

Tiszturak a kaszinóban,

ez a címe annak a különös esetnek, melyet egy egerszegi kaszinótag panaszkodott el nekünk. A panaszhoz egy szót sem teszünk hozzá, de el sem veszünk belőle, amint következik:

»A helybeli huszárezred parancsnoksága ártirt a zalaegerszegi kaszinó elnökségéhez s kérdést intézett hozzá, vajjon a kaszinó hajlandó-e a helybeli huszár és esendő tisztikar körülbelül harminc tagját tagul felvenni, az egész testületért egy összegben, 180 koronában megállapított s negyedévenként utólag fizetendő tagdíjért. Ezért egyebet nem is követelnek, minthogy a két parancsnok hivatalból tagja legyen a választmányoknak.

A kaszinó a szükséges kölcsönös jóviszony ápolásának hangoztatásával az ártirt tartalmát magévá tette. Most a szegény havi 40 forintos joggyakorlat évi 24 koronát fizet, míg az ezredestől lefelé a tiszturak évi 6 korona tagsági díjért még két örökös és kinevezett választmányi tagságot is kapnak.

Ezután pl. a kávéházi vendégek, mint szövetkezet, vagy épen a fenti határozatot helytelenítő társasága szintén tehetne ajánlatot a kaszinónak, hogy — teszem azt — százan befognak lépni évi 163 koronáért, de azt a kaszinó fizesse s emellett a belépőknek joguk legyen kinevezni a kínai császárt és a francia republika elnökét.

Eddig van . . .

Zalaegerszegen a legnagyobb óra- és ékszer üzlet

Mausz Ferenczné

ékszeráru üzlete

a m. kir. postahivatallal szemben.

A közelgő karácsonyi szezonra ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe dúsan felszerelt elsőrendű áruraktaramat. Izléses és művészi kivitelű ékszerekben, briliáns árukban, ugyszintén ezüst dísz tárgyakban!

„Omega“ zsebórák nagy raktára.

Olcsó árak.

Mindennemű ékszer és óra javítás azonnal készül.

Szemüvegek orvosi rendelésre pontosan kaphatók.

Egerszegi görbe tükör.

Egy kis közeleti humor.

(Egy kézzörítés története.) Azok közül az esetek közül való, melyek „megtörtént“ jelzéssel adhatók tovább. A legutóbbi megyegyűlésen történt, a legizgalmasabb pillanatok egyikében. Épen mikor a választások iránti érdeklődés a legmagasabb fokon állt: az eredmény kihirdetése előtt.

Bent a közgyűlési teremben izzott a hangulat. Valami történelmi jelentőség ült a terem képére. Talán ez volt az a pillanat, melyet a nagy római poeta így jellemzett: „Parturiunt montes“ . . . — Kint a folyosón beszélgető megyei urak várták az eredményt, köztük történetünk hőse: egy ismert kanizsai és munkapárti virilista. Alacsony mozgékony emberke, kibén súlyos ambíciók buzogtak, illetve gőzöltek, mint alább kiviláglik.

Hirtelen kinyílik a főispáni iroda ajtaja s megjelenik a főispán hatalmas alakja. A folyosón áldogálók sora szétnyílik s a főispán jobbra-balra köszön s kezét az utjában állókkal. A mi emberünk keble dagad, kicsiny alakja szinte megnő, jobbra messziről látható bizsergésben s jóleső kitüntetés tudatában előrenyúl a közeledő főispán felé.

E pillanatban rettenetes dolog történt. Hősrünk szomszédja, egy jó humoru dzsentlemén gyors mozdulattal elkappa az előre nyújtott kezét s hátraszorítja azt, saját jobbkezevel pedig az épen odaérkezett főispánnal — lekezel. (Talán fél?) — Hősrünk egy pillanattig kék-zöld a le-sújtó esettől; fuldokolva néz a terembe lépő főispánra. A folyosón hangos kacaj kél. Emberünk mélan bámul körül, majd tehetetlen dühvel fordul az ellen, aki boldog vágyának teljesültét meghiusította:

— Maga . . . maga egy . . . egy . . . Megfizeti maga nekem ezt a száz koronát?

(A „vármegye“ választ.) A megyegyűlés másodnapján történt. Azon a napon, melyen már nem tombol a hangulat, melyen a vármegye olajbafestett nagyjai többen lógnak a falon, mint a törpe utódok a teremben.

Fent az emelvényen folyik a referáda, tőle telhetőleg unalmasan. Közben ismételve hallik a főispáni stereotip kijelentés:

— Elfogadtatik.

— Elfogadtatik.

Egy ur unottan otthagyja a termet és a nyolc tagu megyegyűlést. Kint a folyosón összeütközik egy befelé siető másik urral, ki leikendezve kérdi:

— Mit csináltak odabent?

A kérdezőt egy kis mosolyt enged meg magának s megadja a felvilágosítást:

— Gráner Géza épen most választja meg az — állandó választmányt.

Közgyűlésesdi.

(Mulattató játék felnőttecskének).

Zalaegerszeg város közgyűlésein legutóbb bementott mulattató heccet folytak. Ezek folytatásául ajánljuk ezt a sémát.)

(Személyek: Több Várospályáska, a Polgármester, a Tanács, a Távfelszólaló, a Város Érdeke, stb.)

A felnőttecskék kara: (énekel.)

Játszunk valamit,

Játszunk valamit!

Közgyűlést talán . . . én,

Városház falán . . . én

Játszunk valamit . . . it

Játékra ki tani-it?

Egy felnőttecske (szaporán beszél:) Ne énekeljetek annyit. Legyetek komolyak. Játszunk egész komolyan, tréfa nélkül.

Több felnőttecske (közbevág:) Játszunk közgyűlésesdit. Legyel te a polgármester.

Egy felnőttecske (naragosan:) Én, polgármester? Csak nem ment el az eszem? Legyen a Károly, az ráér, az még nincs nyugdíjban mint én.

(A Károlyt, hiába minden ellenvetés, megteszik polgármesternek. Elkezdődik a játék.)

A polgármester: Tisztelt Kögyűlés. Van szerencsém bejelenteni, hogy Távfelszólaló Ince képviselő következő interpellációkat terjesztette be. (Olvas:) 1. Van-e tudomása Polgármester Urnak a városi panaszokról. Ha igen, miért nincs, ha nem, miért van? 2. Tudja-e Polgármester ur, hogy az Arany bárány tetején egy eserepdarab előfordult. Intézkedett-e annak megcsinálása iránt. Ha igen, kinek a megbízása folytán merete azt eszközölni. 3. Tudja-e Polgármester ur hány lépcső vezet fel a pisai toronyba. Ha igen, miért nem? 4. Tudja-e Polgármester ur, hány óra van most? Hány, vagy nem hány? 5. Tudja-e mennyi kétszer három-ezernykilencvenegy? 6. Tudja-e hány foga van a tapirnak? . . . 141. Tudja-e a tudomisémit? S végül tud-e szavatni, zongorázni, belgitudul beszélni s legvégül felelni erre a 142 kérdésre?

A polgármester (újultán összerogy.)

Távfelszólaló I. (gyorsan beszél:) Tisztelt kögyűlés! Fizikálm indkásra vn színe em fízozai s kvitkzókát: Eször az 1841-ki országosi npióti, a hlotti bszed szvegét . . . (Mindinkább gyorsan beszél.)

Az Idő: (mulik.)

Városcyácskák: (bevetnek, aztán sírnak, végül elmennék s legvégül belhalnak.)

Polgármester: (meghal s h gyja magát nagy pompavai eltemetteini)

Távfelszólaló I. (meggyorsabban és még többet beszél.)

A Város Érdeke (mintha nem is volna, csendesen eltűnik a légkörben.)

Távfelszólaló I. (folyton gyorsabban beszél. Másodpercenkénti gyorsulása 4654 m.)

A Messinai földrengés. (Eljön ide és romba dönti a város.)

Távfelszólaló I. (még gyorsabban beszél.)

Végítélet trombitája: (megszólal.)

Távfelszólaló I. (beszél, beszél.)

Az Örökkévalóság: (csendes megadással türi, hogy Távfelszólaló I. egészen odaig beszéljen.)

Szatir.

HIREK.

Karácsony.

Korhadt jászolban világra jön egy gyermek, aki a nyomor és szegénység skáláját futja be; mint gyermek a templomba megy, oda áll az írástudók elé, vitatkozik velük, szegény, rongyos halásznéppel véteti körül magát és megy-megy és hirdeti az Igét, megváltani akarja a világot, új erkölcöket, új rendet akar teremteni és a maga hívei kis táborában meg is teremti azt, megteremti, szemben a római felfuvalkodottsággal és zsarnokias világfelfogással, a szeretet és béke vallását.

A nagy idealista szembe száll a zsarnoksággal, a nagy idealista megéri, hogy néhány garasért elárulják, az isten-ember és tanítványainak legjobbjai keresztben végzik nagyszerű életüket. — A próféták és nagyok közös sorsa ez.

A világ során eltértünk Jézus Krisztus ideáljától. Nem a meggyőződés egyszerű szavaival, nem a szeretet melegével csináltunk religiót Jézus hitéből, hanem éppen olyan eszközökkel, amik ellentétben voltak az ő szívével, az ő lelkével.

Ez az esztendő is Jézus Krisztus nevével kezdődött. A Balkánon véres küzdelmeket folytattak egymással az emberek. Omlott a vér, az embervér hónapokig.

Most béke honol megint az országok és népek fölött és a sok és nagy megpróbáltatás, amelyen a világ ez évben átment, ismét kezd feledésbe menni. És mindenütt, ahol kín és nyomor és szenvedés jelentkezik, ott megjelenik Jézus szelleme és mondja: »Szeressétek egymást«. A szeretet apostolának szelleme jár közöttünk. A szociálista agitátor, akinek őszinte és becsületes meggyőződése az, hogy munkás testvéreinek segitenie kell és az is, hogy nem szabad a más nézetten levőket üldöznie, az ilyen szociálista apostol közelebb áll Jézus lelkéhez, mint azok, akik folyton az ajkukon hordják a Megváltó nevét és mindig olyat cselekesznek, ami az ő lelkétől távol állott. Minden nagy művészen, minden nagy törvényalkotóban, mindenki, aki a nagy tömegek jólétét, anyagi és szellemi előnyeit előidézte, bennlakik a Megváltó szelleme és hiányzik mindazokból, akik a nép rovására a saját előnyük és saját jólétük érdekében írják zászlójukra Krisztus nevét.

Szálljunk magunkba a Megváltó születésének évfordulóján és elmélkedjünk a legnagyobb szívű isten-emberről és igyekezzünk megközelíteni az ideált, amelyet ő hirdetett és amelyet vele együtt csak keveseknek sikerült a valóságba is átvenniök.

Karácsonyi lapszámunk. Szíves elnézést kérünk minden előfizetőnkől azért a háromnapos késedelemért, mellyel ez az ünnepi lapszámunk megjelenik. Bizton számítottunk a bocsánatra, mert e háromnapos késedelemet olyan hírlapirodalmi produkcióival kárpótoljuk, ami talán megérdemelte a háromnapos várakozást. Igazán jóleső érzéssel vettük azt a számos reklamációt, amit vasárnap-i lapszámunk kimaradása miatt hozzánk uton-utfélen intéztek. Ez egymagában megérte nekünk azt a kényelmetlenséget, amit a késedelem okozott, mert azt látjuk belőle, hogy olvasóközönségünk mégis nélkülözhetetlenek tart bennünket. Ez az ünnepi lapszámunk oly nagy gonddal és fáradtsággal s annyi igaz ambícióval készült, hogy arra valóban büszkék lehetünk. A lap vezető helyén városunk nagy szülötte, **Wlassics Gyula** szól a „Zalamegye“ olvasóközönségéhez, amit a vármegye és város heti eseményeinek dús kommentárja követ, majd számos elsőrendű újságközlemény azon leghivatottabbak tollából, kik a legnagyobb hozzáértéssel szólhatnak hozzá Zalavármegye dolgaihoz.

Lapunk jövő száma, az ünnepek miatt, ezuttal is később, kedden reggel jelenik meg.

Köszönetnyilvánítás. A helybeli áll. el. iskolák gondnoksága Kummer Gyulának, a gyermekmozi előadásból juttatott 9 K 20 fillér adományért köszönetét fejezi ki.

Fogadják mindazok a nemes szívű adakozók, akik a **Chanuka-egylet** céljaira a felruházás alkalmával akár pénzbeli, akár másnemű adományaikkal hozzájárulni szívesek voltak, az egylet vezetőségének hála köszönetét.

A Kaszinó tisztújító kögyűlése. Tegnapelőtt, vasárnap délután tartotta a Zalaegerszegi Kaszinó évi rendes kögyűlését dr. **Balás Béla** főispán elnöke alatt. Az előterjesztett titkári és pénztárnoki jelentéseken kívül a tisztújítás képezte a kögyűlés egyetlen tárgyát, melynek eredményeként az egész tisztikar és a választmány is változatlanul megmaradt. Eszerint elnök: **Dr. Balás Béla**, alelnök: **Odor Géza**, háznagy: **Hann János**, ügyész: **Dr. Keresztury József**, jegyzők: **Dr. Csák Károly** és **Hantke Emil**, pénztárnok: **Vidóczy Pál** és könyvtárnok: **Takács József** lett. A választmány tagjait pedig ismét megválasztották: **Boschán Gyula**, **Dr. Korbai Károly**, **Medgyesi Lajos**, **Dr. Szigethy Elemér**, **Szupits Antal**, **Thassy Lajos** és **Vizy Géza** egyleti tagokat, akiknek mandátuma az 1913. év végén lejárt volna. Ezekon kívül még kilenc választmányi tagja van a Kaszinónak, kiknek megbízása 1914. évi végéig jár le.

A Karácsonyfa egylet mulatsága. Nagyszabású mulatságra készül a legnemesebb cölöket, a szegénygyermek felruházását szolgáló egerszegi társadalmi egylet, a **»Karácsonyfa egyesület.«** **F. hó 27-én, szombaton** este 8 órakor az Arany Bárány szálló nagytermében kabaré előadással egybekötött tangó-teaestélyt rendeznek annak tagjai, kik között Egerszeg város egész uritársasága fellelhető. Ezt három nappal megelőzően, **vagyis 24-én, szerdán délután 4 órakor** pedig ugyanott ruhakiosztással egybekötött ünnepély lesz, amikor egy gyönyörű karácsonyfa fogja ékesíteni a Bárány nagytermét és a ruhakiosztást igen élvezetesnek ígérkező műkedvelői előadás fogja megelőzni. A tangóestély meghívója nem árulja el a programot, azonban úgy tudjuk, hogy **Kosztolányi Ferenc** p. ü. útkár agilis rendezése nagy meglepetésben részesíti az est közönségét.

Eötvös-ünnepély. Zsufolásig megtelt előkelő közönséggel vasárnap délelőtt 11 órakor a főgymnázium tornaterme, ahol akkor a Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör Eötvös emlékünnepélyét tartotta. Változatos műsor keretében ünnepelte a kör a nagy magyar szellemóriásnak, **Eötvös József** bárónak százéves születési fordulóját.

Ujdonság!

Művészi selymfényképek.

Teljesen ingyen adok

minden nálam eszközölt felvétel után, legalább 10 koronás rendelésnél, ha a Zalamegyére hivatkozok:

egy selyem fényképet

Ily módon óhajtom ezt a rendkívül izléeses ujdonságot bevezetni. A művészi képek műtermében — minden kötelezettség nélkül — megtekintethők. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, melyet

január elsejéig

vagyok képes csak rendelőimnek nyújtani.

Hivatkozzék a Zalamegyére!

Kiváló tisztelettel

VAJDA D. fényképészeti és festészeti műterme Zalaegerszeg.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. drótzállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

lóját. A Himnusszal kezdődött a program, melyet a Daloskör énekeit. Majd **Medgyesi Lajos** főgymn. igazgató, a kör elnöke lépett a dobogóra és emelkedett tónusban vázolta az ünnepély jelentőségét. **Ángyán János**, **Grözinger István**, dr. **Kardos Jenő** és **Leichner Armin** vonósnégyese következett, melynek két számával az előadók zajos tapsokat arattak. **Susztler Oszkár** főgym. tanár felolvasást tartott Eötvös Józsefről élénk megvilágításba helyezvén annak korszakos államférfiúi, írói, költői és filozófusi működését. Eötvösnek egy melodramatizált gyönyörű versét, a »Vár és kunyhó« címűt, szavaltá ezután **Szalay Sámuel** tanító közismert jeles előadói készségével. A zongorán **Koszt-rabszky Ferenc** p. ü. titkár kísért nagy elmélyedéssel. Végül két remek műdalt a Daloskör dalárdája adott elő **Sándor Zsigmond** karmester-sége alatt tökéletes precizitással. Az egész ünnepély a legkisebb részletéig méltó volt Eötvös József báró dicső emlékezetéhez.

Gyászrovat. Salamon Ferenc Zalaegerszeg r. t. város h. rendőrkapitánya tragikus körülmények között hunyt el e hó 15-én reggel. Hivatalbameget az utóó összeesett s a gyors segítség dacára egy félóra alatt kiszenvedett. — A szerencsétlen eset részletei teljesen ismeretese s így azokat ismételnünk felesleges. Salamon Ferenc halála széles körben részvétet keltett a család iránt. Özveggyet és két gyermeket hagyott maga után. A gyászbeszéről a rendőrség is külön gyászjelentést adott ki s teljes számban kivonult az impozáns temetésre, melynek diskkrét pompája a Kegyelet zalaegerszegi dísztemetkezési vállalat izlését dicséri.

Egy érdekes ügy az egerszegi ipartestület ülésében. A Budapesten székelő »Országos Ipar-egyesület« a zalaegerszegi ipartestülethez átiratot intézett, felhíván az ipartestületet, hogy a hozzá közelálló ipari egyesületek és kereskedői testületek belevonásával az új biztosítási törvény kérdésében foglaljon állást. Az Ipartestület a helybeli »Kereskedelmi kör« kiküldöttjeivel együtt e hó 14-én délelőtt 1/2 11 órakor népes gyűlést tartott. A gyűlést dr. **Kardos Jenő** iparhatósági biztos vezette, aki a gyűlés előjárt röviden ismertette; **Klosovszky Ernő** jegyző felolvasta az ipartestület előjárói által elfogadásra ajánlott memorandumot, amely szerint az Ipartestület azt óhajtja, hogy a betegségyelő járulékokat ne csak az iparosok és kereskedők viseljék, hanem azok viselésére minden adózó polgár kövétel nélkül kötelezve legyen. Többek felszólalása után a gyűlés ilyen értelemben határozott. A gyűlés az elkészített memorandumot az »Ipartestület Országos Szövetsége« útján fogja a kereskedelemügyi miniszterhez, a képviselőház elnökéhez, a kerület országos képviselőjéhez juttatni. A Kereskedelmi kört az iparos gyűlésen **Gráner Géza** elnök képviselte.

Az érdekes, de különös határozat alapján — úgy tűnik fel előttünk — azt is lehetne követelni, hogy mindenki fizessen — általános házbéradót, tőkekamatadót, vagy éppen — mint egy ügyvéd megjegyezte — mindenki fizesse az — ügyvédi kamarai járulékat.

Újévi üdvözlések megváltása. Zalavármegye tisztviselői elhatározták, hogy újévi üdvözléket nem küldenek, hanem azokat a tüdővész ellen védekező vármegyei egyesületnek juttatott adományokkal megváltják. Kívánatos volna, hogy a példát számosan kövessék s az újévi üdvözlékre pazarolt pénzt emberbaráti célokra áldozzák.

Az „igazi“ katonaság. Egyik multheti hírünkben ezt írjuk: »Zalaegerszegen is elkélne egy kis igazi katonaság«. A helybeli katonai vezetőség sértésnek vette magára azt a feltevést, mintha a honvédszázadok nem volnaak igazi

katonák. A bonyodalmak elkerülése végett kijelentjük, hogy mi ezt nem is állítottuk s az „igazi“ szó tisztán a mennyiségre vonatkozott s nem a minőségre. Az azonban tény, hogy katonáink ha igaziak is, kevesen vannak ahhoz a nagy kiadáshoz, mely e téren a városra fog rövidesen hármlani.

Tisztújítás az Ifjusági Klubban. F. hó 14-én tartotta a Zalaegerszegi Ifjusági Klub évi rendes közgyűlését. Két párt versengett a vezetésért, egyrészt az eddigi vezetőség, másrészt a kortestrelővel »ujtörökök«-nek elnevezett párt, mely friss erőket kívánt behozni a vezetőségbe, célul kitűzve a Klubélet intenzivebb ápolását és fejlesztését. A győzelem pálmáját nagy többséggel az ifjtörökök párt nyerte el. A választás eredménye a következő: Elnök: **Kasztler Ödön**, alelnökök: **Hantke Emil** és dr. **Jakabffy János**, titkárok: **Dr. Hollósi Pál** és **Dr. Gerecsér Lajos**, jegyzők: **Kováts Károly** és **Molnár Gyula**, háznagyok: **Wittek B. Zoltán** és **Szücs Kálmán**, pénztáros: **László József**, könyvtáros: **Sebestyén Jenő**, ügyész: **Dr. László Pál**. A választmány is az »ellenzék« tagjaiból került ki. A választás eredménye általános örömet és megelégedést keltet. Idestartozik annak megemlézése is, hogy a múlt hét folyamán tartotta a Klub az új alakulás óta első társasvacsoráját, amelynek rendkívülnagy népszerűsége arról az öröndetes dologról tett bizonyosságot, hogy a Klub összes tagjai között megvan a legteljesebb harmonia és egyetértés. E biztató jelek szerint a Klub életében a várvavárt fellendülés nem fog soká késni.

Szilveszter est az Ifjusági Klubban. A zalaegerszegi Ifjusági Klub f. hó 34-én tombolával és táncal egybekötött családias jellegű Szilveszter estélyt tart, melynek meghívóit a vigalmi bizottság már szétküldötte. Belépő díjak: családjegy 5 korona, személyjegy 2 korona. A vigalmi bizottság **Wittek B. Zoltán** törvényszéki jegyző elnöke alatt minden lehetőet megtesz arra, hogy a klub tagjai és vendégei kellemes szórakozásban részesüljenek, s a mint halljuk városszerte a legnagyobb érdeklődés nyilatkozik meg a kellemesnek ígérkező estély iránt.

A „Zalai Ujság“ sajtópörei. A Zalai Ujság ismét bevásárolt egy sajtópert, mely valószínűleg a Sprincer-féle sajtóperral együtt februárban a győri esküdtársak ítéletével fogja az új lapot az ujságírás erköstanára kitanítani. — A Z. U. múlt számában közölt »Tetemrehívás« című rágalom miatt, mint értesülünk, **Dr. Korbai Károly** polgármester büntető feljelentést tett a cikk szerzője ellen. — Magunk részéről a holtak iránti kegyelet megsértésének tartjuk az ügy nyilvános tárgyalását. Ami a Z. U. ügyeit illeti, azokat nem a karácsonyi békehangulat, hanem jóízűsünk tiltja kritika tárgyává tenni.

A kereskedő ifjak egyletének közgyűlése. A Zalaegerszegi Kereskedő Ifjak Önképző Egylete f. évi rendes tisztújító közgyűlését december hó 28-án, vasárnap délután 1/2 4 órakor tartja meg, melyre a tisztelt tagokat ezennel meghívja az elnökség.

Vége a tánciskolának. Múlt vasárnap véget ért **A. Mayersberg Frida** tánciskolája, mely ezuttal nem volt oly látogatott, mint máskor. Valószínűleg ez is a rossz esztendő következménye. A hiesnyek tánevizsgálója mégis sok örömet szerzett a megjelent nagyszámu szülőknél és érdeklődőknél. A kevés számu felnőtt tanítvány nem is rendezett koszorueskát.

Régészeti ásátások Keszthely környékén. Csák Árpád dr. keszthelyi szerkesztő, a Balatoni Múzeum telkes munkása Festetics Tasziló herceg engedélyével már több hét óta ásátásokat végez

az urodalom egyes pontjain, ahol őskori leleteket sejt. Pusztaszentegyház mellett nyolc napig ástak a múzeum munkásai, aminek gyönyörű eredménye volt egy római épület kiásása, továbbá **Floriánus** római császár bronzérme, bronzgyűrűk és bronzesatok, továbbá számos török lópatkó és szablya. A minap a keszthelyi Szent Miklós temető mellett kezdte meg dr. Csák a régészeti ásátásokat, ahol az ezelőtt három évvel megkezdett római urak-temető feltárását folytatják és fejezik be. A most folyó ásátás alkalmával már több szép urna és bronzfibula került elő a föld mélyéből. Tegnap pedig egy őskori gödörben egy átfurt kőbaltát, szarvasagancsból készített átfurt esontbaltát, agyagból égetett kanalat, esontárt, orsógombot és egyéb régiségtárgyakat találtak, amik a fentebb közölt leletekkel együtt rendkívüli mértékben gazdítják a Balatoni Múzeumot.

Szerkesztői üzenet.

Tüzlőtő főparancsnokság. Helyben. Hajik ur kérésére irt helyreigazító soraknak — sajnalatunkra nem adhatunk helyet, mert teljesen megbízható közleményünket igazoló értesüléseink vannak.

Adófizető polgárok. Beküldött cikkük utolsó percben érkezett. Visszatérünk rá.

Dr. Tompa

fogorvos

Zalaegerszeg, Berzsenyi-utca 2.

Fájdalommentes foghuzások, fogtömés ezüst-, arany- amalgammal és porcellánnal. — Arany- és kaucsuk műfogak, arany- és platina koronák, aranyhidak készítése.

„Fekál“ műtrágya felülmúl és jobb minden istálló trágyánál. Tüzfát, koksot, I. rendű bel- és porosz fütőszenek kaphatók

Fischl Ede

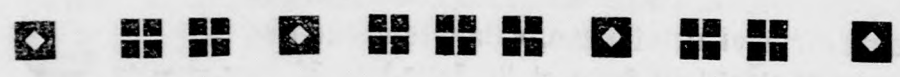
fa-, műtrágya és szénkereskedő
Zalaegerszeg, Kossuth-utca 19.

Weber és Sztredszky

uri szabók

Zalaegerszegen.

Megyeházzal szemben.

Van szerencsénk tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy a

téli idényre

megérkeztek a legújabb divatu angol- és hazai átmeneti és öltöny szövetek. Kérjük a n. é. közönség b. pártfogását. Szolid kiszolgálás, divatos, jó munka.

Res Muraköziana.

Muraköz magyarsága.

Irta: Hajdu Lajos kotori főjegyző.

Muraköz nemcsak különös természetrajzi fekvésével, de történelmi múltja miatt is hazánknak, de különösen Zalamegyének egyik gyöngye. A milyen esodálatos szép a regényes Balaton ezüst tányérja a hatalmas romokkal hintett hegyek közt, oly szép a mi Muraközünk hegyes füzes erdőréseivel.

Míg azonban Balaton hegyeit a regék varázsolják még tündéribbá, Kisfaludy dalai oda festik elődeink büszke alakjait, addig Muraköz dicsőségéről, a nagy Zrínyiek ősi fészkeiről hallgat még a költő ajka is.

Nem regél Zrínyi Miklós hősi alakjáról, mert a magyar feledni s megbocsátani tud csak. Tán csak még a karsanczi erdő vén fáin reszketik a legyilkolt hős utolsó oroszlan jaidítását s a nagyságát hirdető emlékoszlop mohhal szegett betűi emlékeztetnek, hogy

Nem csak pennájával,
Éles szabályjával;
Mártírságának
Vére hullásával
Irta be a nevét
A magyar szívébe.
Vértanu és gyilkos
Nem léz ott feledve.*

Pedig elfeledtük őt. Muraköz fia nem gyulnak lángra neve emittésétől, nem telnek el büszke ontudattal a mult dicsőségétől, holott még ének Zrínyi katonáinak utódjai Muraköz falvaiban. Egyike 1853 szeptember 3-án lehelte ki hős lelkét hazánk szabadságáért. Ez volt Gasparich Márk, a „tüzes barát“.

Eitemettük a nagyokat, nem születnek újak. Régen vérükkel hoztak áldozatot elődeink, ma még nyelvünket sem tudják s akarják megmenteni az utódok. A mily különös a helyzete Muraköznek a Mura s Dráva folyók ölelő karjai közt, ép oly különös ennek nyelvi sajátsága is.

Muraköznek külön nyelve van. Ezt a nyelvet nem értik máshol, csak itt. A horvát illir zágrábi hivatalos iratot nálunk senki nem tudja lefordítani, nem tudja senki megérteni.

Mégis akadnak oly egyének, kik farizeus arccal hirdetik, hogy ők a mi népünket művelni akarják, utat akarnak nyitni szellemüknek a horvát irodalom megismertetésére. Az ősi muraközi nyelvet fűszerezik becsusztatott illir szavakkal, tempioni ének- és imakönyvek tarkáznak az eddig illirmentes szavaktól. Az ilyen helyke legények szinpad: állást vesznek s kihí-

vólag kérdik, hogy „mi van ebben hazafiatlanság?“ A helyett, hogy a népművelés ideális munkáját a nép anyanyelvének meghagyásával (hivatalos téren nem) a magyar iskolák révén a különben is gazdag magyar irodalom útján akarnak megvalósítani, ezek a Haynauk, Jankuk gyenge beteg mellüket verik s szemérmetlen hangon akarják kisútni, hogy ők az igazi magyarjai Muraköznek, míg az azért évek óta küzdő önzetlen családapák bazaarul, szájas, nevetséges alakok.

Mi választotta el Muraközt századok óta Horvátországtól? Csakis a törökverő Zrínyiek s a muraközi nyelv! Most már sajnós a letűnt nagyságokról e-upán álmodnunk lehet, de meg van még sajtáságos nyelve Muraköznek s míg ezt a nyelvet szépségtelen kezekkel meg nem gyilkolják s Zrínyi volt jobbágyainak ma már szabad népét illir imádságok, énekek s muzik helyett magyar könyvek, újságok, polgári egyletek útján nem iparkodunk keblünkre ölelni, úgy igenis elvész Muraköz reánk nézve.

Elfelejtünk nem kell, hogy Muraköz népe nem szláv faj, hanem csak nyelvtel elhorvátosodott magyar. Ezt bizonyítja nevük s az arc magyar jellege. Bizonyítja még az 1848-49. évi Jellasi katonák itt domborodó sírjai, kiket Muraköz hazafias népe üzött a Mura s Dráva hajjai közé, s vert agyon a síkon.

Nem kell tehát dölyfösen elfordulni a kis emberek becsületes törekvései előtt. Nem kell szemükbe vágni, hogy „Maga akarja megmenteni Muraközt egyedül“, hanem támogatni kell hazafias munkájukat. Egy Muraközi jegyző gyönyörű művet írt a vértanu Gasparich Márkról. Munkája kiadásában a vármegye közönsége támogatta, de tudtommal érte egy elismerő szót nem kapott.

Azok, kik magukat kiteszik a magyar ügy hálatlan védelmének, nem jutalmakra utaznak. A jutalom benne van a cselekményben, s az öntudatban. De igenis fájó tudat az elhagyatottság! Nem az fáj a becsületes embernek, hogy ő maga elvész. Az eszme bukása lesújtó csupán. Így veszett, pusztult a magyar. Magára hagyták az összes európai nemzetek, mikor a keresztény világnak volt védőbástyája a török ellen. Magára hagyta a pártosság a muhi pusztán, a mohácsi mezőn saját vérei.

Most úgy érzem, hogy nem hiába folyt a küzdés, a megye első férfiai megtették az első nehéz lépést. A kormány tudomással bír a muraközi állapotokról, s hamarosan fog orvoslással élni.

Muraköz veszedelmes szélhámosai fel vannak ismervé, le vannak álcázva. A nagyhangu véde-

világ poétikus, szerelmes németjei még a magyar nyelv tanulása közben is ábrándoztak; még komolyabb tanúsága annak, hogy nyelvünknek akkor is akadtak rajongói, kik még annak terjesztését is szerencsének minősítették a — németekre.

1787-ben jelent meg ez az öreg könyv. Címe: „Ungarischer Sprachmeister.“ Hatodik javított kiadás. Háromszázháromöt oldalos tanítva magyarul a németeket. Egy teljes nyelvtant, az akkori naiv grammatikai rendszer alapján, szótárral, a Rozsnyai-féle „huszoanegy óra alatt — angolul“ című gyorsnyelvtanokat plagizáló beszégetési formákkal, magyar olvasmányokkal s ami talán legértékesebb benne: egy bőséges magyar könyvismjegyzékkel 1787-ből.

Az ódon nyelvelmélek egész tanulmányt érdemelne. A régi szók valóságos tárháza, melyből megtudhatjuk, hogy Csaktornyát azidőben „Tschackturn“-nak hívták németül, hogy a mai zuzmara szót „zuzmaráz“-nak ejtették, hogy már akkor is mai nevén volt ismeretes a ma kultur hivatást betöltő intézmény: a zalogház, hogy a ma már ismeretlen „zemes tsinaló“ mesternek németül „Weisgarber“ volt a neve, hogy a „kispézn“-nek már akkor is csak magyarban volt értelme, hogy az „emberről és annak részleteiről“ szóló szójegyzékben található fel az „álukság“ meg a „nyanakodás“ épen a „pofatsont“ és „artzbőr“-rei egy lapon stb. stb.

Magyar olvasmányai természetesen hű fotog-

kezések, dörgő tiltakozások hangjából kong a hamisság valósága.

A nép magyar akar lenni, óhajt tanulni s tudni magysrul. Panaszokodik, hogy nem érti az illir prédikációt, nem érti az imát és éneket. A lelki atya*) érzi a levegőben rejő veszedelmet s 1914 januárjában már magyar énekek, magyar szentbeszédeket fognak tartani az esküdt-bíróóság megtévesztésére. A szép zengzetes magyar szó csak bizonyítéka lesz annak, hogy van nálunk nyelvünket megértő horvát ajkú polgár elég. A századok óta elnémult magyar templomi szónak van itt közönsége, s nem ellensége. De bizonyíték is lesz arra nézve, hogy az egyszerre „nagy magyarrá vedlett“ lelki atyus későn vett kezébe szappant a mosdásra, mert az 1904-től 1913-ig összegyűlt szennyest nem lehet egy mosással tisztába hozni.

Jön a fehér, szent karácsony, az újra születés ünnepe. Az 1913. év nyomorúságait felváltja az újév derüje. A Magyarok Istene reá tekint az ő reményfosztott magyar népére s az igazság lánggalosával fogja sújtani a nép nyelve, hazafisága ellen törő merénylőket.

Legyen boldog ez a vértanu vérvél áztatott Muraköz! S ha Zrínyi vezérlete alatt tudott vitéz, hős lenni, tudjon erős lenni, hogy nyelvét s hazafi érzését elrabolni ne engedje.

Hozzá kell nyúlni a tüzes gesztenyéhez, Muraköznek a zágrábi egyházmegyétől való elszakításához. Ez a mi magyar érdekünk, a mi belügyünk, csak meg kell komolyan kezdeni a munkát. Ez a kezdet lesz Muraköz boldogító karácsonya.

*) E bekezdésben foglaltak Lajtmann György kotori adminisztrátorról szólnak, kinek neve lapunk hasábjairól eléggé ismeretes. A szerk.

A zalai tanügy.

Beszélgetés az új tanfelügyelővel.

Öt évi program.

— Saját tudósítónktól. —

Nem képzelhetjük el ezt az ünnepi lapszámot annélkül, hogy abban egy fejezetet ne szánunk annak a témának, mely évtizedeken át folyton foglalkoztatta a „Zalamegye“ hasábjait s amelyhez ennek dacára, munkánkunk talán legkevesebb eredménye fűződik. Ez az örökös témája: zalamegyei tanügy. Tulontul ismeretesek a vármegye újságolvasó közönsége előtt azok a siralmas állapotok, melyek a zalamegyei tanügyet országsszerte oly hirhedetté tették s éppen ezért nem kell sok magyarázgatás ahhoz, hogy milyen rendkívüli jelentősége van annak, ha az arra illetékes tényezők közül valaki olyan kilátás-

rúfiái az akkori világnak. Érdekesnek tartjuk, hogy néhány mutatót közöljünk belőle. Ime egy kis szemelvény 1787-iki kereskedelmi levelezésből. — Egy fiatal kereskedő árukat rendelő levelében a többek között így ír:

„Nagyra betsülendő Uram!

Az Urnak mindenfelé kiterjedt jó hira s neve a kalmárkodásban okozá, hogy én, mint ifju s csak újonnan kezdő kalmár, az Urnak esmértségét keressem, hogy Kegyelmedtől némely portékát megnyerhessek. Ha tehát nagyra betsülendő Uramnak tetszeni fog, méltóztassék illendő áruportékát a ide rekesztett feljegyzés szerint kezemhez szolgáltatni, tsak hogy a jószág elkélő és hasznos fordító legyen. — Ugy fog tudni az Ur velem bánni, hogy ezentul fogva is hozzá tolyamodhassam s köszönettel megmutathassam, mely igen légyek az Urnak szolgálja. R. Imre.“

A válasz nemkülönbön jellegzetes:

„Örvendezve értetem Kegyelmed ditséretes szándokát, hogy Isten segítségével maga tulajdon kalmárságát fel-állította. Ezen szándokához Felséges Uristen ezer áldását kívánom s részemről bizonyossá tésem, hogy nagyra betsülendőm kegyelmedet. Ennek megbizonyítására imé a ma el-menő rend szerént való posta szekérrel, a reá

A régi jó idők.

— Egy zalai udvarház könyvesládájából. —

Szárad levendula a könyv elsárgult levelei között. Négylevelű lóher minden harmadik-negyedik oldalon. E fakult virágok, régi emlékek... Száz évnél is idősebb hangulat, száz évnél is idősebb tudomány... Egy könyv 1787-ből.

Pozsonyban nyomatták Fűskuti Nemes Landerer Janos Mihály betűivel, épen pontosan százhuszonhat évvel ezelőtt. S most, százhuszonhat év múltával előkerült egy ódon zalai udvarház könyveszekrényéből. Epen karácsonykor, mikor a modern könyvpiac ezerszám ontja az — árjegyzéket a könyvek százazreiről. Isten látja a lelkem, az elem került karácsonyi könyvujdonságokból ez az ódontság kapott meg legjobban.

Százhuszonhat év... Hol lehet a déli német ifju, vagy szende német frajla, aki ebből a könyvből tanulta a zengzetes magyar nyelvet, hol lehet, aki négylevelű lóheret, illatos tavendulákat, szines virágokat szírtott lapjai között; aki épen a szótár „szeretni = lieben“ szavánál helyezte el egy, még ma is aranyzóke, ma is selymes, lágy női hajfűrtöt... Vajjon ki volt? Egy letűnt világ poézise száll ki a szuette, ódon könyvből, melynek komoly tudományos tartalma van. Komoly emléke annak, hogy a régi

kat tud nyújtani, hogy a rettentő visszamaradottságban selymőz zalamegyei népoktatásügy belátható időn belül normális, elfogadható képet fog nyerni. Ez illetékes tényezők között is a legilletékesebb Zalavármegyei immár közel egy esztendeje működő új tanfelügyelője, Szirmai Miksa, akinek eddigi rövid munkája is már annyi biztató ígérettel teljes, hogy valóban megnyugvással kell venni azokat a kijelentéseket, amiket ez a kiválóan tehetséges szakférfi a gyászos hírű zalamegyei tanügyi állapotok szanálásának lehetőségeiről mondott.

Felkerestük ugyanis Szirmai Miksa tanfelügyelőt, hogy Zalavármegyében szerzett eddigi tapasztalatairól egy kis beszámolót kérjünk tőle, továbbá arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy minő kilátásai vannak a tanügyi állapotok javulásának s mikazok az eszközök, amiket a javulás előidézésére alkalmaznak vél. A tanfelügyelő, aki hivatalba lépése óta nap-nap után reggeltől estig folyton dolgozik, késő délután is hivatalában találtuk. Készséggel állt rendelkezésünkre s lehetőleg minden kérdésünkre kimerítően nyilatkozott.

Tiszta képet a vármegye tanügyi állapotáról természetesen maig sem nyerhettem, kezdte válaszában kérdéseinkre. Személyes tapasztalatokat, mondhatnám, a vármegyei csak egy részében, a Muraközben szerezhettem eddig, mert jóformán minden időmet itt a hivatalomban kell egyelőre eltöltenem, hogy elvégezhessen annak a rendkívül nagymennyiségű restanciáinak elintézését, amit itt találtam. Egyébként az adatgyűjtés nagy munkáját véghezvük, mely szükséges ahhoz, hogy minden hiányról teljesen áttekinthető képet nyerhessek.

Ami a nagy elmaradottság okát illeti, ezt főleg egyes vidékek népének nagy szegénységében, az anyagi eszközök teljes hiányában látom. Első a kenyér s csak aztán jön a betű, — ez a nép felfogása, ami teljesen érthető, ámbar, ha fordítva volna, vagyis első lenne a betű, a kultura szükségessége, akkor a kenyér megszerzése is könnyebben menne, mint a teljes kulturátlanság állapotában. De az axiómát nálunk csak papíron lehet megfordítani.

Egyet én is egész bizonyosat mondhatok: tény az, hogy nem a legkedvezőbb állapotok uralkodnak a zalamegyei tanügyi terén, de azt is egész határozottan állíthatom, hogy nem minden olyan sötét színű, mint ahogy azt általánosan festették. Felette vigasztaló különösen, hogy az egész zalai népben megvan a haladás szemléte s így igazán csak a nép szegénysége lehet egyedül oka népoktatásügyünk elmaradottságának. Szerencsére a közoktatási kormányban a legnagyobb hajlandóság van meg ilyen esetekben a legmesszebbmenő segítség nyújtására, aminek fényes példájait szolgál, hogy egyedül e hónapban 29 ezer koronát adott a miniszter a zalamegyei tanítók fizetésének kiegészítésére.

tett jel alatt egygy ladt jól bétsinálva küldök, öszerakva a kivánt Frantzia és Angliai országokból való jóféle portékákat. Ezeknek áruk 781 Tsászári tallér 12. Gar. Mely summát legközelebb való alkalmatossággal fog nagyra-betsülendő Uram kezemhez juttatni. Vélem tsak tessék parantsolni, magával bizonyosan el-hitettvén, hogy hiv szolgálatomban hiányosságot nem tapasztaland, ki is áhatattosan maradok nagyra-betsülendő Uramnak mindenkor szolgálni kívánó N. Pál.

A mai „jegyzünk tisztelettel“ formájú kereskedelmi stílus udvariassági együttthatója bizony még gyarapodhatnék a régi példákban.

Nem lesz érdektelen például, a könyvnek az a beszélgetési gyakorlata, melyben a „szobaleányzó“ alkuszik a paraszttal, mondván: „adok a kappanokért tizenhárom garast, a tyukokért tizenegyet, a tsirkékért pedig nyótz garast mindnek párjért és így kend ki vagyon fizetve.“ A paraszt felel: „Elegendő arra lészen azoknak így is.“

Régi jó idők, hol vagytok? Egerszegi drágaság, ne szegyenkezz, hiszen ma csak annyi hatos egy csirke, mint ahány garas volt párja százhuszonhat évnek előtte.

A könyvek legérdekesebb része mégis az a

Éppily határozottsággal állíthatom azt is, hogy a zalamegyei népoktatásügy iránti őszinte jóindulat megvan az egyházmegyei fenhatóságoknál is, s így bizvást lehet remélni, hogy a kellő kitartással és ambícióval néhány év alatt igen jelentékeny javulás fog megyei népoktatásunk ügyében mutatkozni.

— Erre nézve egyelőre ötévi programom van, melynek keretében az alábbi három szempont jelöli meg a dolgok sürgősségének sorrendjét. Elsősorban az iskolákkal nem bíró községek jönnek, hogy mielőbb iskolához jussanak. A legnagyobb akadályok és nehézségek itt vannak, mert a népszegénység itt szerezpel, mint legnagyobb gátló tényező. Másodsorban az a szempont következik, hogy a csatlakozási viszonylatok (t. i. ahol több községnek van egy közös iskolája) megszűnjenek ott, ahol a tanulók létszáma ezt kívánja és saját külön iskolához jussanak azok az ilyen községek, melyekben megvan a megfelelő tanköteles-létszám. A harmadik dolog a sürgősség sorrendjében, hogy azokban a külön iskolával bíró községekben, ahol a tanulók a meglévő tantermekben már el nem férnek, ez iskolák új tantermekkel és tanterőkkel bővíljenek.

Az általános elv, amit munkámban mindig követni óhajtok, az, hogy a szanálás minden vonalon az eddigi iskolafentartóknak lehetőleg minden sérelme nélkül, a legmesszebbmenő államségéllyel történjék meg. A kormánytól e tekintetben a legjobb kilátások a tanítói fizetéskiegészítésekhez vannak meg, de annyira indokolt esetekben, mint a zalamegyei iskoláknál, a legalaposabb reményekkel lehet kérni az építkezési segélyeket is. Új állami iskolák létesítése végett a napokban terjesztem fel az 1915 évi állami költségvetésbe illesztendő szükségletet, ami mintegy 50—60 iskola felállítását célozza. Persze, ha majd az olyan esetek ismétlődnek, mint a zalatárnoki, akkor alaposan elmehet a miniszter kedve a nagy jóindulatok gyakorlásától. (Zalatárnok azt a kedvező ígéretet nyerte, hogy a község által eddig iskolafentartás címén évente fizetett 4000 koronás kiadásával amortizálhatja a létesítendő új állami iskola költségeit és az amortizáció ideje alatt iskolafentartásra nem kell fizetnie, vagyis régi és állandó kiadásai semmivel sem szaporodnak és emellett lesz új állami iskolája. Zalatárnok bölcsesége ezt a kedvező föltételt nem fogadta el és a község fizeti tovább az évi 4000 koronát rozoga iskolájának fentartására s új iskolája, emberi számítás szerint, soha nem lesz.) Ez a képtelen eset azonban remélhetőleg nem igen fog megisméltődni. Zalamegyének 180 községe van iskola nélkül, tehát igen nagy feladat vár rám és hivatalomra, de merjük remélni, hogy a kitartó munka nem lehet eredménytelen és már ez az öt év meghozza a maga legszebb eredményeit.

rimes leoninusokban foglalt 38 étrendi szabály, melynek néhányát közöljük. Megjegyezzük, hogy a versek sokhelyütt talán jobban sántítanak, mint maguk a regulák:

Mossa magát reggel kiki vízzel, ugyde hideggel, Nyujtózson frissen, hajait fésülje jelesen, Járjon sétálva, fogait tisztítsa vakarva: Kik ezeket mivelik, testek tagjait erősítik.

Élsz, ha piros borral, huslével, ujj tojománnyal És szép semlével, testednek birsz erejével.

Bort vékony vólta, szaga, színe vagy íze próbálja. Ez ötre vigyázz, jó bort, ha te innia kívánsz: Légyen erős volta, friss, hives, jó-szaga, tiszta.

Nagyon egyszerű szabályok ezek is:

Ha sok bort ittál s terhet te fejednek okoztál, Jó bort reggel igyál, friss voltod helyre viszont áll.

Mikor ebédet eszel, akkor vizet innia nem kell, Mert gomod hidegüli, véred erőtlennül. A barmok vízzel, de borral éljen az ember, Légyen az, aki nemes — viz italától üres.

Hogyha fejed szórét elhánnya: kennie bőrét Jó veres hagymával: mert ékesül újra hajával.

Fördő, szél, borivás, bors, tűz, por, hagyma, vigyázás, A siralom, szerelem (l) rontja valóban szemem.

Vannak a könyvben „tréfás időt töltő beszédek“ is:

„Két rossz vallás vagyon: a kárvallás és a lúvallás.“

Csendes halleluja.

I.

Mikor szemedbe néztem legelőbb,
Elült a bánatom, e törpe tűz,
Arcom elpirult, mint gyöngye gyermeké,
Ki nagy könyvekből vig mesét betűz.

És bámultam a sok bíbor betűt,
— Szememről letűnt a régi átok. —
Csak annyit tudtam félve kibetűzni:
Dalolj vigan! szivedbe látok.

II.

Mikor meg bus szemembe néztél,
Szívemben fölszakadt a tar mult,
Alatta, hej, ezernyi emlék barnult.
És fölriadtak alélt dalaim:
Sok régen elhunyt, merev holtam
S a legszebbiket néked eldaloltam...

Miért hidegebb a csókom.

Ablakomra kárpitot akasztok.

Ajkam énekelni, jaj, ma nem mer;
Tele van a lelkem félelemmel.
Kint kósza őszi szél fut át a házom,
Ma bánatom le rázom.

Ha itt lennél, most sorba kérdenéd:
Hogy miért tudom a kint kacagni ma,
Hogy miért van arcomon merész öröm,
Szívemben új, alázatos ima.

És kérdenéd, hogy miért vagyok vidám;
Kis ajkadon nevetne újra vig dal.

Leülnél a megkopott díványra;
Mesélni kezdenél és szavaiddal

Homlokomról sok redőt elűznél.

S mikor bucsuzáskor csókot adnál,

Mosolyogva, forróbbat a tűznél,

Fülembe sugnád suttagó szavakkal

— Ó, te rég lehult szírom, halott virág —

Hogy nem vagyok a régi kis fiu,

Homlokom tüzes és valami rág,

Mert csókom máskor perzselőbben égett,

Édes volt és százszor tüzesebb.

Hugom, akkor megmondanám neked,

Hogy nem mar engem bí, se kin, se seb,

Hogy azért volt a csókom máskor édesebb

S azért ég kevésbé mostan ajkadon

„Kettő nem sokat ér: „beteg ember bőjtje, részeg ember imádsága.“

„Háromat néznek legelősször a kalendárijomban: a Farsangot, az ünnepeket és a — névnapokat.“

„Négy dolgok nem engedik magukat titkolni: tűz, szeretet, szegénység és a — köhögés.“

„Kérdezte valaki egyvalaki, melyik légyen a legdrágább víz, azt felelé: melyeket a kortsmárosok a borba és a prókátorok a — tintába kevernek“ stb.

Nagyon értékes része a könyvnek az a könyvjegyzék, melyben szakszerűleg 17 csoportban több mint száz magyar könyv címe van felsorolva.

A könyv címlapján szimboliztikus rajzban egy hatalmas épület előtt az ősmagyar abeó rovásírásos betűi láthatók. Az épületen ezek a feliratok vannak: „Könyvtár“, „nemzeti iskola“, „írás“, „olvasás“, „értelem“, „beszéd“. Istenem, vajjon 1787-ben is oly távol állottak ezektől — Magyarországon?

—1.—

Mert felét, a szilajabb felét,
Hugom! ne sirj, ne sirj, másnak adom.

Ugye megbocsátasz. Szinte látlak:

Halvány ajkad bocsánatot lehel.
Kint hullni kezd a hófehér pehely.
Óráim rémesen, rekedten üt
És csend lesz mindenütt...

A szürkület szobám elé szaladt.

Catómio Sándor.

Csütörtökön dec. 25-én

és pénteken dec. 26-án

APOLLÓ MOZIBAN

világhírű sláger kerül bemutatásra

A távollevő.

Dramai színjáték 3 felvonásban.

A jó bíró.

Vígjáték 2 felvonásban.

Helyárak:

Páholy (5 személyre) 5 korona.
Körszék 80 fillér. I. hely 60 fillér.
II. hely 40 fillér. III. hely 20 fillér.

Délutáni előadáson leszállított
helyárak. — Bővebb a műsoron.

Varró iskola.

Alulírott, ki a nagym. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur megbízásából két éven át voltam a helybeli állami polgári leányiskolával kapcsolatos női kézimunkatanfolyam felső ruhavarrás és szabás tanítónője, értesítem az igen tisztelt szülőket, hogy Csányi-utca 54. sz. a. házban varróiskolát nyitottam s a felső ruhavarrás és szabás tanítására növendékeket elfogadok. Iskolámban a növendékek tökéletesen megtanulhatják a felső ruhavarrást és szabást.

Tandij egy évre 100 korona, mely összeg fele beiratáskor, fele pedig félév után fizetendő.

Elfogadok továbbá mindennemű felsőruha u. m. pongyolák, bluzok, aljak, díszruhák, kosztümök, kabátok stb. készítését a legfinomabb kivitelben.

Tisztelettel Grész Paula.

A zalai muzeumok érdekében.

A „Zalamegye“ számára írta: Sági János.

Zalamegyében ma már négy muzeum vezetőinek ad gondot a gyűjtemények fejlesztése. A sümegi állami Darnay-muzeum, a keszthelyi Balatoni Múzeum már elég szép gyűjteménnyel dicelkedhetik. A fejlesztés elől azonban még bizonyára egyik sem akar elzárkózni. A zalaegegerszegi főgimnáziumban is hozzáálltak egy gyűjtemény létesítéséhez. Legújabbban pedig Nagykanizsa kapott állami segítséget és buzdítást a könyvtárral kapcsolatos muzeum szervezéshez. Ennyi jó szinte sok is egy vármegyében.

Az országban, szinte mindenütt, sorban nyílnak meg a kulturpaloták, melyek mindgyikére ráfér a gyűjtemények gyarapítása.

Azok, akik Magyarország empóriumában gyönyörködtek, szórakoztató, tanító, gazdag közgyűjteményekről álmodoznak, bizonyos fájó érzéssel látják a régiségkereskedők érdekes kirakatait, zsúfolt raktárait. A régiségkereskedők nemesak Budapesten, hanem az ország nagyobb városaiban is kellenél sokkal nagyobb mértékben elszaporodtak.

Ha nálunk a köznek szeretete jobban ki volna fejlődve, a régiségkereskedők nem érnének el akkora sikereket, mint amekkoráival eldicselkedhetnek és nem gazdagodhatnak meg a potom pénzben összevásárolt tárgyakon.

Ahol a polgárság méltányolni tudja, hogy mit jelent a város kulturális életére, jól jövedelmező idegenforgalmára a muzeum, ott a régiségkereskedő nem boldogulhat.

Kevés léleknek jut eszébe, hogy a nem használt és eltörés veszélyének kitett régiségeket följárulja valamelyik muzeumnak, akár megyéire is. Ha azonban régiségkereskedő vetődik a portájára, ennek, se szó, se beszéd, örömmel eladja a tárgyat, értékének századrésznyi árán.

Sok ember örül, ha az előtte értéktelennek ítélt »vackot« a régiségkereskedő ingyen is elviszi a láb alól. Minek is hányódjék az a lakásban, a sok finom, modern dolog között?

A régiségkereskedők ma már hihetetlen mértékben behálózák az országot. Nemesak maguk utaznak, hanem rendes fizetéses alkalmazottaikat is utaztatják. Ma már alig van Zalában falu, amelyekben ne lenne olyan szatmós és házalóféle ember, aki nem állana összeköttetésben fővárosi, sőt külföldi régiségkereskedővel. Ha ez a szervezet továbbra is akadálytalanul működhetik, akkor a hazai és megyei muzeumiak elő elharagoslja a gyűjteménynek való anyagot, mire muzeumiak fölebradnak. Ez a kereskedelem hazai kulturánkra valóságos veszedelmet jelent.

Nézzük azokat a módokat, amelyekkel ellensúlyozhatók a régiségkereskedők működését.

A muzeumok vezetőinek oda kellene hatni, hogy a közönség a muzeumokat megszeresse. A muzeumokban a tárgyak alá írjuk oda az ajándékozó nevet, mert az kedvet ébreszt másokban is az ajándékozásra. Nem is arról van szó, hogy az emberek beteges hiúságát legyezgessük, csupán csak a köteles figyelmet, a hálás megemlékezést öhajítjuk ezzel dokumentálni. A muzeumokban több táblát helyezünk el azzal a felirattal, hogy a közönséget kérjük az itt látható tárgyakhoz hasonló tárgyakat szíves ajándékozására.

A muzeumba felügyelő szolgát, alkalmazottat ki kell tanítani arra, hogy a látogatókat szóval is kérje az alkalmas tárgyaknak átengedésére. Tudakozódjon mindenkinél a tárgyak különféle neveinek felsorolására mellett, hogy odahaza nem hever-e a muzeumba való tárgya? A földmives látogatóknál nyomozzon, vajon akár ő, akár mások nem találtak-e a földben régiséget? Figyelmeztesse őket, hogy ha ilyenekre bukkan-nak, azt hozzák be a muzeumba.

A Balatoni Muzeumban mi egy nagy üveg-szekrényt helyeztünk el a földet perselyformára csináltattuk. Egy felirattal kérjük a közönséget, hogy a régipénzeit dobja ide bele. Ennek a gondolatnak igen szép eredménye lett. Különösen a gyermekek hoznak szép számú régipénzeket.

Ha a muzeum jelentékenyebb ásatást végez, ha érdekesebb telethez jut, írjon ró a néhány érdekes sort, ezt irógéppel sokszorosítottan tiz-

tizenöt példányban és küldje meg a fővárosi lapoknak. Az én tudósításaimat mindig szívesen közölték. Hassunk oda a sajtó nagy erejével, hogy a közönség mindig foglalkozzék a muzeumokkal. Így majd ha régiségkereskedő toppan a házába, eszébe jut a muzeum és legalább a nagyobb pénzt nem érő tárgyait adja ennek oda.

Ha a városban járási, megyei, vagy országos gyűléseket tartanak: a muzeum vezetősége az előkészítéshez írjon levelet, melyben értesíti a gyűlést, hogy tisztelettel meghívta a muzeumot és tisztelettel meghívja a tagokat. Az ilyen figyelem jól esik az embereknek és hálát ébreszt a muzeum iránt. A tanítók, papok, jegyzők gyűléseinek tárgysorozatába be lehet illeszteni a muzeum egyik vezetőjének előadását, amelyen mutasson be a régészet vagy néprajz köréből a képzeletet foglalkoztató néhány érdekes tárgyat.

Igy kell a társadalmat át- és áthatni a nemes agítással.

A falu intelligenciája a láthatáron feltűnő régiségkereskedőnek, aki mindig muzeumi megbízatást hazudik, a keze alá nézhet. Az ilyen szélhámosokat a jegyző őrje el a faluból.

A nagy nemzeti érdekre való tekintettel, a belügyminiszternek szigorúbb rendszabályokat kellene felállítani a muzeumokba való tárgyak kapzsi sáfárai ellen. Utasítani kellene a jegyzőket, előjáróságokat, hogy az iparendélylyel házalási engedélylyel nem bíró kalmárokat távolítsák el a faluból.

Vége, miért lehessen épen a nemzeti kultúra kárára házalni boldognak-boldogtalanok?

Törvényt kellene rá hozni, hogy a régi emlékeket külföldre szállítani nem szabad. Az ilyen törvényre külföldön már van példa. Miért kelljen e törvény megalkotásában nekünk lenni a legutolsóknak, mikor jóformán mi vagyunk a legszegényebbek muzeumokban, tehát nekünk áll legnagyobb érdekünkben az, hogy megmentsük a még megmenthetőt.

Szinte hihetetlen, hogy mennyi értékes anyag megy ki a külföldre.

Arra is gondolhatnánk, hogy mivel a régiségkereskedők most nagy erővel dolgoznak és tíz év múlva kiüríthetik az országot, egy igen nagy összeget kellene fölvenni a költségvetésbe az ország fölgyűjtése érdekében. Mostani viszonyaink között azonban erre a nemzeti áldozatkésztségre nem számíthatunk. Egyébként is az a meggyőződés, hogy a rendes hivatásuk mellé lekötött vidéki muzeumi vezetők és a budapesti muzeumoknak elfoglalt tisztviselői nem tudják ellen-úlyozni a kereskedőknek szakra menő gyűjtőt. Nem tudnak és nem is akarnak versenyre kelni ezek igénytelenségével, üzleti furfangjával, hazudozásával.

Nincs tehát sehogyan sem más hátra, mint az, hogy a muzeumok közeledjenek a kereskedőkhöz, szoktassák le ezeket a muzeumokkal szemben való kapzsiságról. Nagyon mernem ajánlani, hogy a Tanács, a Főfelügyelőség és a budapesti muzeumok kebeléből szervezzenek egy vásárló-bizottságot, amelynek kötelessége lenne a régiségkereskedőket időközönként meglátogatni.

A bizottság felülemelkednék azokon az egyéni ellenszenvéken, talán kényelemszereteten, amely most egyes közgyűjtemények őrét a régiségkereskedőkkel való közelebbi nextustól visszatartja.

Attól nem kell félni, hogy az ilyen bizottság látogatása fölemeli az árakat, sőt inkább higgyük azt, hogy mérsékeli. Mert hiszen ha a kereskedőnek biztos piaca van, mely tőle sokat vásárol, akkor ide szívesen juttatja az árut; azután meg azért is o-e-óbban adná, mert félne attól, hogy ha a bizottságot elereszti, akkor ez a másik kereskedőnek viszi el a pénzt.

Mindent összefoglalva, kimondhatjuk, hogy a muzeumoknak a régiségkereskedőkben bizonyos fokig munkatársakat kell látniok s nem szabad megvárnuok, míg a muzeumok közönyössége mellett a kereskedők mindent külföldre liferálnak, ahonnan valamikor majd drága pénzen is visszavásárolnók azt, amit a kereskedőtől tühető áron vehettünk volna meg.

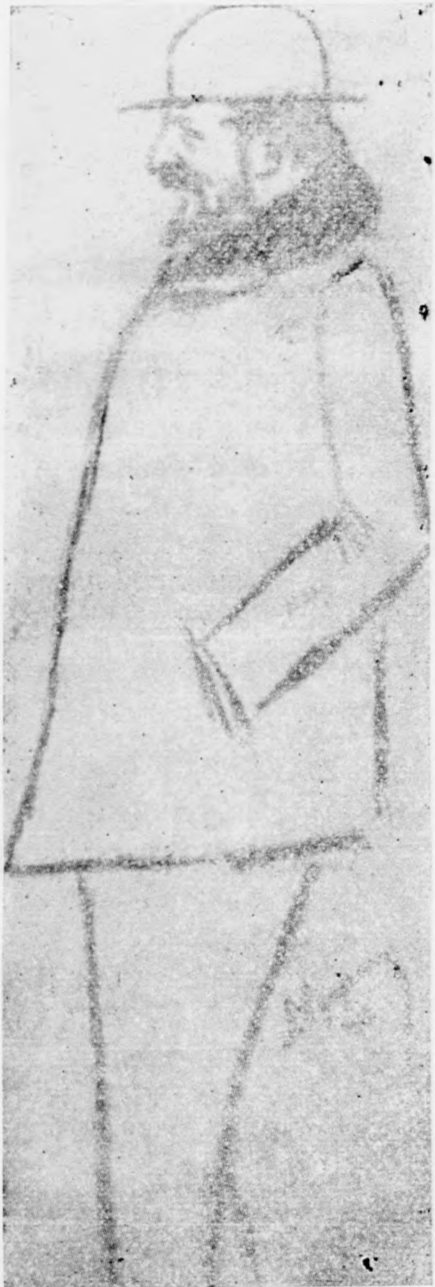
A zalai muzeumok kérjenek meg a nagyobb városokban egy közös megbízottat, aki a megyei vonatkozású tárgyakat a régiségkereskedőknél szemmel tartja.

Egerszegi panoptikum

Jól nézünk ki!

Szokatlanul jól nézünk ki. Nemcsak azok, akiket a következő két oldalon dr. Szepessy barátunk mesteri ceruzája torzított szép emberekké, hanem jól néz ki lapunk, mely karácsonyra ilyen igazán nem mindennapi meglepetést szerez olvasóinknak; de legjobban fogunk kinézni mi, az u. n. szerkesztőség, ha talán ezeket az elsőrangú torzképeket olyan szemmel fogja bírálni a ny. (nyájast jelent e rövidítés!) olvasó, mintha a lerajzolt urak tényleg nem volnának ilyen csunyák, vagy ilyen szépek. A művész munkája ezekben a képekben nem a karácsonyi száma készült. Rajzai közül találmra kiválasztottunk egy esemőt. Annyit, amennyire épen szükség volt. Azok, akik így kerülnek nyilvánosságra, ne vegyék zokon. Láttunk már náluk csunyább embereket is. Akik pedig nincsenek itt „kipellengérezve“, ne örüljenek. Láttunk már náluk szebbeket is — lerajzolva.

Ez a kis egerszegi panoptikum. Nem kell hozzá tanagra-kikiáltó. Beszél önmaga helyett ékesen, a dr. Szepessy talentumáról.

Dr. Balás Béla főispán az első kép. Nem azért közöljük, mert a főispánt ábrázolja. Nem is azért, mert jó karrikatura. Ennek a legrosszabb, hanem rajznak elsőrangú. Az a pár vonás egy mesteri fényképet megszügyeolt. Egyébként Dr. Balás Béla főispán most Budapesten tartózkodik s maga fog legjobban meglepődni, hogy látatlanban így jó rajzot talál magáról a Zalamegyében. Róla különben már sok jót írtak, de rajzolni aligha rajzolhattak jobbat, különösen, ha csak úgy látásból kapják le, mint művészek — a cukrászda ablakából.

Ódor Géza pénzügyigazgatót ábrázolja a másik kép. Az estélyi öltözékről senki se gondolná, hogy az estélyre járásnál jobb foglalkozása is legyen.

Pedig van. Az adófizetés legfőbb őre a megyében. De olyan jó, hogy nemcsak a szegény adóhátralékosok kérésének enged, hanem nekünk is — megboesát, amiért kopasz fejjel karrikatúrázta le Szepessy mester. De talán épen ez adja meg a rajz zománcát s nem a királyi tanácsosság, melynek épen ő az egyedüli viseője Egerszegen és — ezidőszerint.

A jeles kriminálista, ki felmentetett egy esomó férjgyilkos aszszonyt, de viszont elítéli a mai kormányt. Igazán elsőrangú rajz s bizonyára mindenki felismeri benne dr. Hajós Ignácot: az utcán áll, beszél, talán épen a kis Holcserrel, azért néz úgy a magasba. Lehet, hogy a legközelebbi védőbeszédén törí a fejét, bár erre aligha van szüksége, mert a védőbeszédet a manesettáblól is (sőt néha azzal együtt) kirázza. A rajz nem az egyéni nagyságot devalválja kicsinységével, de viszont nem árulja el sem a pákai szorgalmas gazdát, sem azt, hogy modellje utálja a — politikát.

Kora reggel kel, egész nap dolgozik. Óriási kórházi és magánprakszisa mellett, ime arra is ráér, hogy egy jó sikerűt karrikatúrában a Zalamegye hasabjain is megjelenjék. Erről kellene ráismerni Gráner doktorra, ha egyébként a rajzvetett pillantás azonnal meg nem győzne arról, hogy a legpompásabb diagnózis mégis csak a — karrikaturistáé. Direkt akkor találta lerajzolni, mikor morózus aret vágott, pedig az egerszegi kórház igazgató főorvosa mosolygó arccal s a legjobb sikerrel végzi a legnehezebb operációkat. A rajzon természetesen haragos épen, mert lerajzolták. Valószínűleg még jobban megnézhetel ezért a kiserkesztésért s azt kívánja nekünk, hogy sohase legyünk — betegek.

Korunk egyik legérdekesebb afférjának a hőse van itt ezen a csepp rajzon: Mihálovics Géza volt huszár kapitány és főhercegi nevelő, jelenleg népfelkelő közhu-zár és zalaezerszegi lakos, ki pompás kis világában nevére nézhet azokra, kik titkokat keresnek az ő életében, holott a titok csak abban rejlik, hogy az udvar parkettje után fel kell találni magát az embernek az Egerszeghegyen is. Ott él Mihálovics, sőt itt él közöttünk. Elérte a nyárspolgári végzet még abban is, hogy egyik takaréknak igazgatósági tagja s ez nálunk mindent pótol. Talán még azt is, ha nem bolygatjuk több irással Mihálovics Géza elmúlt idejét.

— Hogy van németül medve.

— Bär.

— Milyen nemű németben a medve. Der, vagy die?

— Érdekes, a him az himnemű, a nő az rőnemű, a bees . . .

— Látod, nem igaz. Menj ki az erdőre és holtbiztos, hogy akár him, akár nőstény medvével találkozol az mind-egy. Feltétlenül megleszel — der medve . . .

Ez a vice a jobbról levő szemüveges urnak tulajdonítható, ki viszont dr. Szepessy Gézának köszönheti, hogy ezért a szójátékért elvette méltó jutalmát s lerajzoltattott, de hogyan? Ez a büntetés meg van szolgálva.

Legjobb kedvem volna nevé sem elárulni, mert egy még legjobban megtudná mindenki, hogy a Sógor-egylet érdemes aleloőkérő Ödön bátyánkról vagon szó, de genere *Ellmann*. Külömben ő maga is elismeri, hogy karrikatúrája rendkívül — rossz.

Ezt persze Szepessy barátunk is osztja s ezért, mi eláruljuk, hogy a többi rajzoknál is mindenki összeesapta a kezét:

— Szent Isten ilyen vagyok én?

— Nem, — volt legtöbbször a válasz, — csak a Szepessy egyszerűen — megszépített.

Az igaz, hogy még egy ilyen szépítés s aztán . . . Nos, aztán? . . . Hát aztán?

A zalalövői vasutat építette a jó öreg Feiks bácsi. Elkészült a vasut Már robog is, ha széllel megy. S ha nem megy széllel, az sem olyan veszélyes. Ha az ember vicinális, akkor addig áll meg a sokfene állomáson, míg egyszer célhoz ér. Ezért kell a sok állomás a vicinálison, valaminthogy az a sok műszaki, közigazgatási, műtanrendőri, rendtanműtőri, műrendtanőri, őrtanműrendi s mit tudom én milyen bejárások is csak a kijárással ellensu yozására szolgálnak.

De hát erről Feiks bácsi nem tehet. Tény, hogy ez így van s arról sem tehet hogy lerajzolták. De mindennél így van az ember. Lám a Feiks bácsi mégis nem azért ment el Egerszegről, hanem azért, mert itt igazán unalmas, ha még az ember — vasutat sem építhet.

És most?

Wittke Zoltán kir. törvényszéki jegyző. Súlya 128 kiló és hétfőn van büntető tanácsban. A karácsonyi egyesület estélyén fogja magát produkálni.

Elsőrangú komikus. Mint mozi-színész, vagy kuplé énekes vagyont kereshetne. Haem a Zoty jó fia s ha már nem akar keresni, de legalább nem is szerez. Szerezni legfeljebb időt szerez magának arra, hogy mindenkit megkacag-tasson, aki társaságába kerül.

Szeretnék róla valami humoro-sat írni. De lehetetlen. Talán azt, hogy a Klubnak háznagya s most is azon méltatlankodik, hogy éjjel nagyon sokat világítanak a Klub-ban. Vagy talán azért, hogy nem

jól világítanak . . . Csak azt szeretném tudni, honnan tudja bármelyi ket is?

*

Szintén a Karácsonyi egyesület egyik sláger szereplője lesz: *Bubics* Tivadar a megyeházi aranyifjúság kiváló tagja Most a tangót fogja lejteni hatpárad magával — A tangó különben már nálunk is hódít. Hiába, a tangó lánz oly tu'engő (majdnem tu' tangót írtam,) hogy az ember szinte arról is szeretne vagy egy két rajzot bemutatni. Egyelőre azonban elég lesz az is, hogy mi be-szerzünk egy kis nehezítést ezért a rajzért, mert hogy ily módon előrujuk a mulatság főtitkait. A rajz egyébként jó . . . Mint rendszeren — másoknak . . .

*

Vendel jön, Ullinger Vendel:

— Pá, Pá, Grácia Kisztihende.

És még ma is — hatvan évvel a vállán, csak marad, a megkapott fényes katonai mündérok elnyűvője, összekötő kapocs a szerelem és egyéb izenetek

terén, érintkezési attésé a zálog-kölesön üzletekben, a hű és meg-bizható kü dőre, kiből vessal sem lehet kihuzni a titkokat, szóval olyan ember, ki hatvanévig élt abból, hogy egyik nap elmúlt a másik után.

S ebben a hatvan évben van poézis is . . . És Vendel meg-jelenik rajzban és írásban, de életben is, ha netalán még vala-kinek eszébe jut rajta segíteni . . .

*

Ez az ur, itt alatt, kérem szépen nem hajspeciálista, mint az dusfürteiből bárki ráfoghatná. A hajhoz kevesebb köze van, mint nincs. Különben ügyvéd s mint ilyen, majdnem a legfiatalabb. Mégkülömben lapunk jeles-tollu munkatársa. Vasuti ügyek-

ben elsőrangú tudó-unk házi kezelésben. De nem ő az oka, hogy a Keleti Expressst nem rajtuk ker-sztül építették. Rendületlenül hisz a város jövőjében. Termete inkább ala-csony, de arányos és ezért az ismertetésért alighanem szorul tőle a cikk szerény írója . . .

Ujabbán csak megígéri cik-keit és nem írja meg őket. Született újságíró ezen a címen s állandóan zsebében hord egy gyermekkori fényképet nagy — hajjal.

Neve *dr Gerencsér* Lajos.

Ja, igaz Sümegen is volt ügyvédjelölt s jelenleg is nőtlen. Kora . . . Nem mindig, gyakran késő. T. i. a lefekvés ideje.

Hantke Emil.

Hosszabb mint a klisé. Bemutatni nem kell. Külömben azt mondja, hogy róla egyetlen jó karrikatura van: a saját képe. A többi igazán szépités.

Ennek dacára a szolid életnek is tisztelője, kedvelt tagja a társaságnak és viszont.

Ellenben hivatali szobájának ablaká-ban virágok szoktak zöldelni és ottho-nába is megszokott térni s azért neve-zik *Pubinak*, mert, mert, olyan gyerme-teg termete van. 193 cm. magas.

*

Ez a jól álló halálfej már szerkesz-tőségünk beltagja: *Gürtler* kollégám, ki szűkebb hazájában elismert szép fiu,

aligha szolgált rá erre az ábrázolásra, mely talán az egész gyűjteménynek legötletesebb, legpompásabb rajza.

Maga leábrázolt a rajznak ezt a címet adta: „Tömeghalál Zalaegersze-gen, vagy két szem a Zalamegye hasábjain”. Külömben Istvány nagy-on rendkívüli ember. Muzsikális a végletekig. Csuklóival a legnehe-zebb szimfóniákat képes kiropogtatni. Legutóbb az Ifjúsági Klub is kinevezte tagjának, miért is most már nem akar Zalaegersze-gen maradni és azt mondja, hogy a karrikaturáján csak az a vigasztaló, hogy az enyém (e sorok írójáié) még sokkal rondább.

Én meghagyom ebben a tévhitben.

*

Az utolsó előtti kép én va-gyok. Ezt azért boesátom előre, mert édesanyám sem ismert rám s még kiúthetnék, hogy a kép alá ezt kellene írni: Bucsú Váctól, avagy husz év az igazságszolgáltatás kezén. S valójában el kell hinnem, hogy én vagyok s legfeljebb megkérdezhetném *Dr Szepessy* barátomtól:

— Géza, Géza, mit vétettem én tenéked?

*

Nunc ad fortissium. — Az utolsó rajz *Dr Szepessy* önkezü-leg készült fotográfiája. Élethü rajz. Tényleg ugy cigarettázik, olyan kabátja van, ugy hordja hátrattett kezét. Csak egy ki-esit komoly. Valószínűleg arra a sok szidásra gondol, amit a lekarikaturázottaktól remél.

Külömben egy kötet eger-sze-gi rajza van. Sajnos, több aligha lesz, mert kiváló mű-vészi tehetségű barátunkat el-helyezték. Van neki ugyanis mellékfoglalkozása is: vasuti foga mazó. Most Hajmáskérre megy. Ott fog majd az ágyuk-ról torzképeket piagálni.

Ebben a tudatban le kell tennem, hogy boszut álljak rajta a sérelmemre elkövetett karrikatura miatt.

S elvégre — istenem, hisz ő sem tehet róla, ha az én are mon nem lehet szépiteni . . . Lám a többin lehetett! Azok szépen néznek ki.

c. l.

Névjegy, meghívó

és mindenféle

nyomtatvány

legszebb kivitelben készül

UNGER

ANTAL

könyvnyomdájában

Tompa-utca 5.

Tompa-utca 5.

Jutányos árak!

Saját könyvkötészet!

NYILT-TÉR. *)

Még egyszer és utoljára a Kath. Legényegylet építkezéséről.

A magát kéretlenül Czobor Mátvás védőjeként feltoló Vörös Györggyel nem célok, hogy polemizáljak, csak konstata-
tálom, hogy válaszával cikkem tényada-
tai megcáfolást egyáltalán nem nyertek,
mert a válasz az ügynek mellékvágányora
való terelésére irányuló sikertelen kísér-
letnél egyébnek nem tekinthető. Még csak
annyit jegyzek meg a cikkben foglaltakra,
hogy valótlán mintha a közgyűlés előtt
Czobor Mátvással történt és a válaszbán
teljesen elferdítve közölt, egyébként lényegi-
leg nem is ide tartozó beszélgetésemet
bármikor letagadtam volna.

Ha pedig a cikkíró azt állítja, hogy
az építési bizottság tagjai között alkalm-
mazottjaim voltak, akkor miért nem nevezi
meg az illetőket, miért az általánosságban
való állítás a szavakkal való üres játéknál
nem egyéb.

Végül válaszképen a cikkírónak nem
kért „okos“ tanácsára, én is szolgálhatok
egy tanáccsal, t. i. azzal, hogy a nyilt-
téri költségek miatt ne eressze búnak a
fejét, mert a világért sem venném ma-
gamra, ha nagy elbusolása netán árt al-
mára lenne.

Breiner Benő.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget
szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: Czebe László.

Társszerkesztő: Gürtler István

AZ ÚJ
„BERSON“

Gummi-
sarkot,

mindentől vese, aki
eleganciára
és
kellemes járásra
valamit ad.

Bersonművek, Budapest VII.

Harisnyákat

fejel és ujakat köt

jutányos árért

Szabó Lajosné

kötődéje

Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 3. sz.

Megkezdődött! Megkezdődött! Megkezdődött!

A Párisi Nagy Áruházban Zalaegerszegen a nagy karácsonyi vásár

mindenféle cikkek okkázio leszállított árban kerülnek eladásra.

Száraz tűzifa

Elsőrendű bükk és cserfa waggonszám kapható a legolcsóbb árban.

Scheier Dávid
Zalalövő.

A közismert és legjobb Pálfi-féle Medicinál Cognac

kapható

Gyarmati Vilmos

fűszer- és csemegekereskedésében
Zalaegerszeg.

HIRDETÉSEK felvételnek

Zalaszentszörgyön, a zalaszentszörgyi határban mintegy 14 magyar hold, tulnyomó részben

szántóföldből álló bitok

eladó. — Tudakozódní lehet Dr. Grünwald Samu ügyvédi irodájában Zalaegerszeg, Kossuth-utca 6. sz.

A Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja Budapest, VIII. József-körut 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán), Budapest, VIII. kerület Üllő-ut 18. állandó lakásberendezési kiállítása nyitva reggel 8 órától este 6 óráig.
Bélepti díj nincs.

13191/1913.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy Frim Jónás és fiai cég kérelme folytán Zalaegerszegen néhai Dervarics Lajos örök. tulajdonát képező 253 térkép számú és azzal szomszédos Filipanics Mihály-féle Rákóczy-utcai 251 térkép számú beltelken fatelep létesítése tárgyában a telepengedélyezési eljárás 1914 évi január 5-én délután 2 órakor fog a helyszínén foganatosíttatni.

Felhívatnak mindazok, a kiknek a fatelep engedélyezése ellen kifogásuk volna azt a kitűzött időben és helyen a városi tanács kiküldöttjének szóval vagy írásban jelentsék be.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának, 1913 december 12-én tartott ülésében.

Dr Korbai sk., polgármester.

A kiadvány hitelűl:

Wölffer, v. kiadó.

6810/tk. 1913. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kismartoni Takarékpénztár végrehajthatónak Weisz Jenőné szül. Koho Rózi és Weisz Miksa végrehajtást szenvedő elleni 2770 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a zalaszentszörgyi kir. tszék területén levő, a zalaszentszörgyi 482 sz. tjkben A + 1 soroz. alatt felvett 18 hrsz. 31 házzs. udvar és szántóra 611 korona kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1914 évi január hó 7 napjának d. e. 10 órájkor Zalaszentszörgyi községhez tartozó megjelölt nyilvános árverésen és pedig házbéradó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár 2/3-nál alacsonyabb áron eladtni nem fog. Árverezési számdokozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben az 1881. évi LX. tc. 48. § a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban letenni a kiküldött kezéhez, vagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében bíróságnál történt előzetes behelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tszék, mint tlkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1913 október hó 30 napján.

Dr Schick sk., kir. tszéki bírő.

E kiadvány hitelűl:

Pirity, kir. tikvezető.

Dunántuli Mész- és Téglagyárak részvény-társasága

Központi irodája: Sümeg (Zala m.)
Telefon interurban Sümeg 6. szám.

Levél- és sürgönycim: Mészgyárak Sümeg (Zalamegye.) Gyártelpek: Sümeg, Szent-Gál, Ajka, Ugod és Városlődön.

Legutányosabb beszerzési forrás a legkiválóbb minőségű oltatlan falmészben és mészhydrátban.

Gyors és pontos szállítás bármely mennyiségben és bármely állomásra. Kérjük saját érdekében szükségletének fedezése előtt ajánlatunkat bekérni.

Kartellen kívül.

Kitüntette Párisban 1900. ezüst éremmel.

Aki jó és tartós

Aki jó és tartós

butort

ohajt beszerezni, az forduljon bizalommal

Keszli Ferenc műasztalos mesterhez

Csány-utca 4. szám alá, ahol a legujabb stiben készült butorok készen kaphatók. — Tessék személyesen meggyőződni róla.

Kitüntette Sopron 1904. arany éremmel.

Budapesti ezredéves kiállításon díjazott érem.

Budapesti Országos Ipartestület díszérem 1908.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy WEISZ EDE-féle házban — a vármegyeház átellenében — levő irodahelyiségemben

tűzifára, különféle kőszénre, koksra, faszénre és műtrágyára

megrendeléseket felveszek. — Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és Fla.

Bérbeadó vendéglő.

Bérbeadom, esetleg örökáron is eladom másnemű elfoglaltságom miatt a zalalövői jóhírnevű

vendéglőmet.

A bérbeadás időtartama hat év.

Scheier Dávid

vendéglős Zalalövő.

Épületfa!

Épületfát, bármily mennyiségben, a legjobb minőségben

kereskedőknek és építőmestereknek

a legolesőbb árban ajánlok bérhova szállítva. — A fa Gróf Batthyány Iván nagycsákányi uradalmának termése.

Gömbölyű fa kapható elsőrangú minőségben s bármily mennyiségben

Tisztelettel

Scheier Dávid

Zalalövő.

53/1913.

Árverési hirdetés.

Ozmánbük község nemesi közbirtokosságának tulajdonát képező erdőben mintegy 31·8 kat. holdnyi területnek fatömege nevezetesen 545 drb 1078 m³ mű és 107 m³ tűzi fatörzsre becsült tölgy; 41 drb 113 m³ tűzi fatörzsre becsült bükk 1913 évi december hó 29-én délelőtt 10 órakor Ozmánbük község (Zalavármegye) bírójának házában tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal összekötött nyilvános szóbeli árverésen elfog adatni.

Kikiáltási becsár 22,469 K, bánatpénz 2246 korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 2246 korona bánatpénzzel, vagy megfelelő óva-

dékképes értékpapirokkal és 1 K bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, melyekben a felajánlott vételár számokkal és betűkkel olvashatóan kiirandó, valamint kinyilatkoztatandó ajánlattevő által az is, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, alulírott által a szóbeli árverés megkezdése előtt postán, úgy közvetlenül benyújtva elfogadtatnak, ellenben utó-vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a zalaegerszegi m. kir. járási erdőgondnokságnál és Büki György közbirtokossági elnökénél a hivatalos órákban megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1913 december 6-án.

Monspart István

m. kir. erdőmérnök.

ÓH JAJ!**KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG****ELJEN!**

és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoz 50 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEO
és EGGER I. Budapest, VI., Révui-u. 12.

Megfojt ez az átkozott
köhögés.

Kapható Zalaegerszegen: Bertha Kálmán, Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Dr. Kaszter Ódön; Sümegen: Kossa Gusztáv; Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárakban.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

ZALAEGRSZEG R. T. VÁROS VILLAMOS ÜZEME.

A városi villamos üzem f. évi december 1-től kezdve eredeti huzott

témszálas drót-égőket

bocsát forgalomba. — Ezeknek használata mellett **82%** árammegtakarítás érhető el. **Darabja 1 K 30 f.** Három darab rendelésénél az üzem az égőket házhoz szállíttatja. Az égők mindegyike „Városi villamos üzem“ felirással és számmal vannak ellátva. Ha ezek az égők két hónapi használaton belül kiégnének, azokat az üzem

dijtalanul kicseréli.

Az égőszálaknak erőszakos elszakítása és törés miatt a használó felelős. Az égők kiszolgáltatás előtt az üzem részéről kipróbáltatnak és csak kifogástalan égők adatnak el.

A karácsonyi ünnepekre legújabb rendszerű és diszes **villamos teafőzők** jutányos áron kaphatók, ugyancsak villamos fűtő, vasaló és főző készülékek.

A városi villamos üzem.

Alapított 1900-ban.

Telefon 68. szám.

Alapított 1900-ban.

„KEGYELET”

SIRKÓRAKTÁR. KOSSUTH-LAJOS-UTCA 22. ZALAEGERSZEG.

Elsőrendű anyag!

Most érkeztek meg nagymennyiségű, páratlan választéku sarkőveim.

Elsőrendű anyag!

Raktáron tartok:

mindennemű hazai és külföldi sarkőveket, gránit, szienit, labradorit, márvány, homokkőveket és díszes keresztet, építkezésekhez terménykövekből, gipsz-díszítésekéből óriási választék.

Elvállalok sarkő és utszéli kereszt felállítását, sírboltok építését és minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb áron.

Tisztelettel **Siposs Dezső** tulajdonos.

HIRDETÉMÉNY.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző egyesület igazgatósága részéről közzététeik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében 3 évi időtartamra megalakulandó

harminckilencedik üzletcsoport

az 1914-ik év január hó első hétfőjén működését megkezdi.

Az aláírási ivateket ezen üzletcsoportra már megnyitottuk és a belépni kívánók intézetünk irodai helyiségében hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, — amit 42 éves sikeres működése legfényesebben igazol, — tisztelettel felhívni bátorkodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a folyó év végén lejáró 36-ik üzletcsoport betétei 1914 évi január hó 2-án d. e. 9—12 óráig és délután 2—4 óráig és egyébként a rendes heti hivatalos napokon reggel 9—12-ig és délután 2—5 óráig az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.

Kelt Zalaegerszegen, 1913 december hóban.

Az igazgatóság.

Értesítés.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, hogy mai naptól kezdve Zalaegerszegen

Alsó-utca 5. sz. a. (Szakonyi József-féle házban)

fogorvosi és műfogászati rendelést

tartok. — Orvos létemre nem élhetek az öndicsékvés kétes értékű fegyvereivel, csak annyit szabadjon felemlítenem, hogy mint a budapesti egyetemnek volt gyakornoka, a berlini fogászati polyklinikának volt I. assistense és mint 14 év óta Budapesten (Belváros, Irányi-utca 21.) gyakorló orvos, ki szakmánkkal irodalmilag is bőven foglalkozom: talán tulzott szerénységgel állíthatom, hogy birtokában vagyok ama szakmabeli képzettségnek, mely első és legfontosabb kelléke mindennemű sikernek, betegek megelégedésének.

Medicinae

Dr. Kugel Mór

a fog- és szájbetegségek szakorvosa.

Működésem tárgyát képezik:

1. Foghúzás és gyökerek eltávolítása teljesen fájdalom nélkül.
2. Fogtömések (plombák) mindenkor az adott esetnek leginkább megfelelő tömőanyaggal.
3. Fogbetétek (inlay) aranyból és porcellánból.
4. Fogsipoly (fistula) és fogdaganatok sebészi kezelése.
5. Fogvisszaültetés (replantatio), a kihuzott és meggyógyított fogak előbbi türegébe való visszahelyezése.
6. Fogszabályozás (regulatio) görbén nőtt fogaknál.
7. Fogak fehéritése, fogkövek eltávolítása.
8. Műfogak szájpaddalással kaucukba, celluloidba vagy aranyhoz erősítve.
9. Szájpaddalás nélküli műfogak igazán ideális módszer alapján. A műfogak a szájpaddalást nem borítják, a szájüregből ki nem vehetők, a természetes fogaktól meg nem különböztethetők, mert arany sehol sem látható. Rágásra igen alkalmasak és azért, hogy pótlások, javítások nagyon könnyen eszközölhetők: alkalmazásukat a legnyugodtabb lelkiismerettel ajánlhatom.
10. Javítások, átdolgozások stb. stb.

Igen mérsékelt díjak!

Ingyenes tanácskozás!

Rendelő órák: délelőtt 9—12-ig; délután 2—6-ig.

Kőbányai polgári, nagykanizsai és soproni barna és világos söröket hordókban és eredeti töltésű palackokban állandóan raktáron tart

FÜRST SÁNDOR

Zalaegerszegen, Rákóczi-utca 21. Telefon 85. A gimnáziummal szemben.

Eladó akác

SZŐLŐKARÓ

nagyobb mennyiségben

Gr. Batthyány Ervin

uradalmában

Bögöte, Vas megye. Vasut-állomás Hosszuperesztég.

ORVOSOK

mint kiváló köhögés elleni szert ajánlják a Kaiser-féle mellkaramellákat a 3 fenyővel.

Milliók használják **köhögés,**

rekedtség, nyálkakepződés, katarus, torokfájás és minden hűlési bajok ellen. — A biztos eredményt 600 bizonyítvány igazolja.

Étvágyfokozó jóízű bonbon. Csomagja 20 40 és 60 fillér. — Kapható Berta Kálmán és Kaszter Sándor gyógyszerárában.

Vadászok figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt raktáron levő különféle vadászfegyvereket, revolvert, flóbertot

:: és hozzá mindennemű vadászati cikkeket. ::

M. kir. lőpor elárúsítás!!

Megrendelések vadászati töltényekre azonnal eszközöltetnek.

M. kir. lőpor elárúsítás!!

Elvállalom fegyverek szakszerű javítását, barnítását és a fegyverek tisztántartását.

D. Horváth Imre fegyverműves.

Elvállalom fegyverek szakszerű javítását, barnítását és a fegyverek tisztántartását.

Művészi kivitelű

üveg-cimtáblákat készít

Reisz Zsigmond

festő vállalkozó

NAGYKANIZSA.

 NAGYKANIZSA.

Kossuth Lajos-tér 9. Telefon 171.

Rendkívüli karácsonyi és ujévi okkázio

Klein és Társa cipőnagváruházában

Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 6.

Elsőrendű cipőgyártmányok! Rendkívül olcsó árak!

Gyümölcsfák, Rózsák, Diszfenyők

legnemesebb fajokban

Faragó Béla

csász. és kir. udvari szállító

MAGYAR MAGPERGETŐ GYÁRA, ERDÉSZETI
CSEMETE TELEPEK ZALAEGERSZEG.

Fűmagkeverékek minden célra. Árjegyzék ingyen!

SIKOTA FERENCZ

fűszer-, déligyümölcs-, kávé- és csemekülönlegességi üzletének
karácsonyi jelentése

Zalaegerszeg, Kossuth Lajos-utca 22. szám. Telefon 51. szám.

A fekete kutyához.

A fekete kutyához.

Karácsonyi sütemények.

1 doboz tartalmaz vegyesen	55 drb	K 1.—
1 " " "	85 drb	" 1 50
1 " " "	115 drb	" 2.—
1 " " "	120 drb	" 3.—
1 " " "	150 drb	" 4.—
1 " " "	180 drb	" 5.—
100 féle csokoládé alak	1 drb	"—10

Karácsonyfadiszek.

Karácsonyfá díszekben cégem 50% olcsóbb mind az előző években. — Óriási és izléses választék!

Krampuszok a legszebb kivitelben.

Csokoládé desszertek esinos dobozokban ajándéknak 1. szám 1 kor., — 2. szám 2 kor., 3. szám 3 korona. — 1/2 kg. esinos ládikában 2 korona 40 fillér.

Kugler Gerbeaud Budapest, cukorka és süteményei nagyraktára

1/2 kg ládika vegyesen	K 7.—
1/4 kg " "	3-50
1 dutte cukorka vegyes	2-40
1 " " csokoládés	2-40
1 drb mignon sütemény	—16

Koestlin-féle teasütemények.

1 drb 1/4 kg. Van pasians	K 1-10
1 " " Csok "	1-20
1 " " Syren csemege	1-20
1 " " Carola	1-30
1 " " Flóra csemege	1-20
1 " " Five o Clock	1-40
1 " " Mandula csemege	1-40
1 " " Fatinita	1.—
1 " " Diana	1-20
1 " " Utravaló	1-10
1 " " Record	1-50
1 " " Matador dessert	1-20
1 skatulya köményes és sós	—44
1 " Delefeter	—44
1 " Albert	—40

Teasütemények kimérve.

1 kg. Családi Cees	K 1-60
1 " Van pasians	4.—
1 " Csok. pasians	4-40
1 " Mixed jó	3-60
1 " Eclair mártott	4.—
1 " Köményes	3-20
1 " Alma dessert	4.—
1 " Alpési gyöngy	4-80

Az összes gyermek tápszerek raktára.

Déligyümölcsök.

Narancs, füge, datolya, mogyoró, Paradió, Calaforniai gyümölcsök, Cukrozott gyümölcs, Prunell, Lucum füge, cukrozott dinnye, Cseresnye, Szőlő, stb. stb. Malaga.

Halak pácolva.

Ostre, Göngyölt, Filé, Angolna, Booshal, Keiser, Bismark, Ruszni, Korona hal.

Sajtok.

Ementáli, Óvári, Eidámi, Rochfort, Császi, Valódi trappista, Gorgonsola, Strachinó, Romadur, Pusztadőri, Pécsi csemege, Pálpusztai, Kincsem, Camembert, Liptói stb.

Borok.

Flandorffer pince Sopron, esász. és kir. udvari szállító

1 üveg 7/10 Szentgyörgyi	K 1-90
1 " " Szilványi	2.—
1 " " Nesztméli	1-90
1 " " Rizling	1-90
1 " " Leányka	2-10
1 " " Bada Muskotály	2-10
1 " " Bikavér vörös	1-90
1 " " Villányi	2.—
1 " 1/2 Tokaji asszu	4-20

Spanyol borok.

1 üveg 7/10 Old Serry	K 4.—
1 " " Madeiras	4.—

Magyar és francia cognac.

1 üveg 7/10 Marti Cognac 1/*	K 4.—
1 " " " " 2/*	4-70
1 " " " " 3/*	5-80
1 " " Valódi I. F. Martel 3/*	12.—
1 " " " " 3/*	6-50
1 " " Marty Cognac 1/*	2-40
1 " " " " 2/*	2-70
1 " " " " 3/*	3-20

Pezsgek.

1 üveg Törley Talisman sec 7/10	K 5.—
1 üveg Törley Casino 7/10	5-50
1 üveg Törley Reserve 7/10	5-50

Litke.

Casino Extra Sec 7/10	K 5-50
For England 7/10	5-50

A borok, pezsgők és cognacoknál 10 üveg vételnél 5% engedmény!

Rumok.

1 üveg családi rum 1/1	K 2-40
1 " " " " 1/2	1-20
1 " " " " 1	2-80
1 " " " " 1 1/2	1-40
1 " " " " 2	3-20
1 " " " " 3	1-60

Ugyanezek a fajok kaphatók 1/10, 2/10, 3/10 üvegekben.

1 üveg tea rum belföldi 1/1	K 3-40
1 " " " " 1/2	1-80
1 " " " " 1/4	1-10
1 " " " " 5 éves 1/1	4-40
1 " " " " 5 " " 1/2	2-20
1 " " " " 5 " " 1/4	1-40
1 " " " " 10 éves 1/1	7.—
1 " " " " 10 " " 1/2	3-80
1 " " " " 10 " " 1/4	2-40
1 " " Ananás rum 1/2	3-40
1 " " Ananás rum 1/4	2.—

Akác méz minden nagyságban, Compótok és Jam.

Szardínia, Pisztráng, Rák, Libamáj, Nyul, Gulyás, Szardella passta stb. stb.

Tisztán kezelt fűszer áru.

Valódi orosz tea.

K. C. Popoff Moskau udvari tea termelő

1 csomag 1/8 orosz font 60 fillértől 1-90-ig
1 csomag 1/4 orosz font 1-20-tól 4 K-ig.

Tea kimérve.

1 dkg Orosz Sanshong	K —10
1 dkg Orosz Mandarin	—20
1 dkg Orosz Pecoó virág	—24
1 dkg Orosz Császár keverék	—20
1 dkg Angre Gyöngy	—24
1 dkg Angre Narancs	—24

Schrank Béla és Ödön udv. likörgyár.

1 üveg Triple sec Ananász	K 3-40
1 " " Triple sec Curacao	3-40
1 " " Chartreuse zöld	3-40
1 " " Cordial Medoc	4-20
1 " " Triple Sec	3-60
1 " " Selectakeresü	2-80
1 " " Maraschino	3-40
1 " " Prunelle	3-80
1 " " Orosz Allasch	3-30
1 " " Absynth (tejes)	2-60
1 " " Smetanofka	2-50
1 " " Aranyviz	2-40
1 " " Meggytelke	2-50
1 " " Meggytelke	4-40

Egyszerűbb likörök 1/4 1-10, 1/2 1-90, 1/1 3-60
20 féle ízben.

Likör kivonatok utasítással együtt a következő izekben kaphatók: Barack, Narancs, Meggy, Maraschino, Császárkörte, Vanília, Cacao, Chartreuse és Kömény, 1 üv. ára 60 fill.

Cacao: Schusard és Bendorf.

Csokoládé: Kugler, Schusard, Küfferle.

Részletes képes főárjegyzékemet kívánatra bérmentve küldöm.

Vidéki vevőimnek 20 kor. megrendelésnél a vasuti és posta költség felét visszatérem.

Naponta vasuti és postai szétküldés.

Naponta friss érkezésű Prágai Gyógysonka, Prágai vegyes felvágott, Prágai füstölt husok, Bécsúj helyi tormás kalbász.

Kávé.

1 kg Cuba kávé különlegesség	K 4-40
1 kg Cuba igen szép	4.—
1 kg Cuba szép	3-60
1 kg Valódi Mocca	4.—
1 kg Valódi Aranyjáva	4-40
1 kg Gyöngy	4.—

5 kg vidékre bérmentve.

Rizs.

1 kg Carolin különlegesség	K —68
1 kg Rizs I. sz. Olasz faj	—56
1 kg Rizs II. sz. Olasz faj	—48
1 kg Rizs III. sz. Olasz faj	—44
1 kg Rizs IV. sz. Olasz faj	—40

Francia parfümök kimérve 10-féle illatban.

HUNGÁRIAbiztosító részvénytársaság
kerületi főügynöksége.

Legolcsóbb díjak és legelőnyösebb feltételek mellett vesz fel: élet, tűz, baleset, szavattosság, betöréses lopás elleni üveg, állat- és jégbiztosítást.

A „Hungária“ szinmagyar intézet, kartellen kívül áll, 6 millió korona alaptőkével és 21 millió korona biztonsági alappal rendelkezik. Mielőtt biztosítási ügyeiben határozná forduljon bizalommal a „Zalaeegerszegi főügynökséghez.“

Alapított 1873.

Alapított 1873.

Fangler Mihály Fiai

Zalaeegerszeg, Fő-tér.

Zalavármegye egyik legnagyobb fűszer- és csemege áruháza.
Villamos üzemű kávépörköltde. Villamos üzemű kávépörköltde.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű fűszer- és csemege árukban. — Különösen felhívja a nagyérdemű vevőközönség figyelmét kitűnő minőségű kávéfajaira, melyeket a cég a legnagyobb gonddal direkt a termelőktől szerez be. — Allandó nagy raktár: hentesárukban, prágai és debreceni különlegességekben, cukorkák és dessert bombonokban, conservek, halak, sajtok, teasütemények, valódi angol Jamaika rum. Borok, pezsgők, bel- és külföldi likőrök.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek!

**Kérje ingyen a cég
ujjonnan kibocsátott képes árjegyzékét!**

Központi nagy áruház Zalaeegerszeg

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI VÁSÁRJA!**UTOLSÓ HÉT!****UTOLSÓ HÉT!**

Aki eddig meg nem győződött, hogy ezévi vásárom minden eddigit felülmul, meggyőződhetik, hogy kapható nálam mindenféle játék 10 fillértől 30 K-ig. Százféle társasjáték! Mozgósínház 6 koronától feljebb. — Mindennemű ajándék felnőtteknek: Dobozok, bőr- és diszárú, alpaca és chinaezüst tárgyak. Üveg, porcellán árukban nagy kiárnsítás: csészék 40 fillértől, több ezer talpas borospohár à 30 fillér. — 5000 drb cipő okkázio áron. Téli áruk nagy raktára. Nyakkendők, férfi cikkek beszerzési áron.

50 korona bevásárlásnál egy önműködő borotva ingyen!

Tisztelettel **Deutsch Herman.**